

BALATONGYÖRÖK

BALATONGYÖRÖKI HÍRLEVÉL - Balatongyörök Község Önkormányzatának ingyenes kiadványa

2025/11.

Megemlékezés október 23-án

Az 1956-os forradalom és szabadságharc hőseire emlékeztünk a balatongyöröki temetőben.

Fáklyás felvonulást követően *Pelikán Péter* előadásában hallhattuk Tamási Lajos „Piros vér a pesti utcán” című költeményét. *folytatás az 5. oldalon*

*Piros a vér a pesti utcán,
munkások – ifjak vére folyt,
– a háromszín-lobogók mellé
tegyetek ki gyászlobogót.*

*A háromszín-lobogó mellé
tegyetek három esküvést:
sírásból egynek tiszta könnyet,
s a zsarnokság gyűlöletét,*

*s fogadalmat: te kicsi ország,
el ne felejtse, aki él,
hogy úgy született a szabadság,
hogy pesti utcán hullt a vér.*

*Tamási Lajos
Piros vér a pesti utcán (részlet)*

*„Ha nem lennék magyar, és választhatnék,
valószínűleg akkor is a magyart választanám, mert
ilyen törékeny és mesebeli nyelvről, mint a magyar,
nem tudok.”*

*Krasznahorkai László
Irodalmi Nobel-díjas író*

„Egy nép kiáltott. Aztán csend lett.”

Nemzeti gyásznapi 1956. november 4. emlékére

69 évvel ezelőtt, 1956. november 4-én – ami akkor vasárnapra esett – a meginduló szovjet tankok inváziója vérbe fojtotta a magyar nép forradalmát és szabadságharcát. E nap 2013-tól nemzeti gyásznapi. *Márai Sándor* „Mennyből az angyal” költeményének sorai hűen tükrözik a borzalmas tragédiát:

*„Egy nép kiáltott. Aztán csend lett.
De most sokan kérdik: mi történt?
Ki tett itt csontból, húsból törvényt...”*

A történelmi kutatások alapján igazolható, hogy a forradalom sorsa már október 31-én megpecsételődött, mivel a szovjet vezetés ígérete ellenére nem vonta ki csapatait, háttér alkukat kötött a Moszkvába szökött Kádár Jánossal és Münnich Ferencsel. A nemzetközi helyzet is kedvezőtlenül alakult, Eisenhower amerikai elnök nem támogatta Magyarországot. A Szovjetunió Hruscsov vezetésével szabad kezet kapott hazánk lerohanásához. Nagy Imre bejelentette a Varsói Szerződésből való kilépést, de hiába kérte az ENSZ szervezeténél a semlegességi státuszt, a forradalmi kormány egyedül maradt. *folytatás a 3. oldalon*

Őszbe borult a táj, pohárba a történet

A balatongyöröki borokat és borkultúrát ünnepeltük

jegyhez járó üveg pohárral, így az őszi túrán alig maradt műanyag a hegyen. Ez az irány nemcsak szemléletváltást jelent, hanem példát is mutat arra, hogy a turizmus lehet tudatos, mégis élménydús.

Külön köszönet illeti a pincészeteket, akik a hagyományos borkóstolók mellett idén már programokat, előadásokat, közösségi játékokat és gyereksarkokat is szerveztek.

A vendégek így nemcsak bort kóstolhattak, hanem élményeket is „ízlelhettek”, volt kvízzjáték, bográcsban főtt paprikás krumpli, bordalok furulyakisérettel, gitárzene, közös nótázás, sőt még sorverseny is.

A támogatói jegyek rendszere szintén siker lett, sokan vásároltak belépőt nemcsak a részvétel, hanem a közösség támogatása miatt is. Megható volt látni, hogy

Sikeres évet zárt a Becehegyi Bortúrák sora.

Ahogy a szőlőtőkék lassan aranyba öltöztek, a Becehegyen is lezárult egy különleges év. Három bortúra, három évszak, három hangulat, de egy közös üzenet: a közösség, a minőség és az élmény.

Az idei Őszi Bortúra nemcsak a borokról, hanem a lelassulásról, az emberi találkozásokról és a felelős élményről is szólt. Több százan indultak útnak a Panoráma úton, hogy felfedezzék a hegyet, megismerjék a borászokat és együtt élvezzék a Balaton őszi nyugalalmát.

Jó hangulat, közvetlenség, vendégszeretet, igazi balatoni életérzés fogadta a borkedvelőket hat állomás helyen a Szép kilátótól indulva:

Áldos Pince, Fáró Pince, Kiglics Családi Borműhely, Eke Pince, Lekics pince, Jurta Hotel.

A rendezvény különösen sikeres volt, már az első órában több mint százötven vendég érkezett, és estig folyamatosan telt meg élettel a hegy.

A műanyagmentesség (zero waste) gondolat, amellyel a bortúrákat az év elején elindítottuk, mostanra valóban megvalósulni látszik. Egyre többen érkeznek saját pohárral, vagy a támogató-

balatongyöröki és környékbeli lakosok is feljöttek a hegyre, csak azért, hogy megváltsák a jegyet, ezzel is kifejezve, mennyire fontos számukra ez az összefogás.

Ezek a bevételek teszik lehetővé, hogy minden alkalommal biztosítani tudjuk a rendezvényhez szükséges infrastruktúrát, a mosdóktól a szervezési háttérrel is beleértve.

Büszkék vagyunk rá, hogy az első, QR-kódos digitális térképes rendszerünk, amit tavasszal még csak kevesen próbáltak ki, őszi már természetessé vált. Ma már minden állomáson elérhető, és a vendégek, kortól függetlenül, szívesen használják. Ez is azt mutatja, hogy Balatongyörökön a hagyomány és a modernitás kéz a kézben jár.

A Becehegyi Bortúrák idén bebizonyították, hogy a bor, a természet, a közösség és a minőségi turizmus egymást erősítik.

„Egy nép kiáltott. Aztán csend lett.”

Nemzeti gyásznapi 1956. november 4. emlékére

folytatás az 1. oldalról

November 4-én hajnali 4 óra 15 perckor megindult a Szolnokon állomásozó szovjet tankok támadása (Kádár János is az egyik tankban ült, mivel a szovjetek már ki-nevezték az ellenkormány miniszterelnökének). Közben a tankok haladtak a főváros felé, 5 óra 20 perckor elhangzott Nagy Imre híres rádióbeszéde, mint utolsó segítségkiáltás a nagyvilág felé, de visszhangtalan maradt. A szovjet harckocsik reggelre elfoglalták a fővárost, bár csak többnapos utcai harcok után tudták felszámolni a forradalmárok ellenállását (Széna-tér, Corvin-köz). Ezekben a küzdelmekben több, mint 3 ezren vesztették életüket, a szovjetek kb. 7 ezer embert vettek őrizetbe, ebből 890 személyt internáltak. Nagy Imre és társai a jugoszláv követségen kaptak menedéket, majd Romániába hurcolták őket, innen kerültek kiadatásra.

Már november 4-én este a Kádár János vezette „Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány” kezébe került az irányítás, elkezdődött a véres felszámolás, a diktatúra restaurációja.

A forradalom és szabadságharc résztvevőire iszonyatos megtorlás várt. A számok önmagukért beszélnek. 1956 vége és 1959 között 35 ezer ember ellen indult rendőrségi eljárás, az ÁVH-sok, a rögtönítélő népbíróságok és a megalakult Munkásőrség (pufajkások) segítségével. Különösen a „pufajkások” terrorja indult meg 1956. december 8-a után, miután Münnich Ferenc kiadta a jelszót: „Mától kezdve lövünk”. Így több vidéki városban, Miskolc, Győr, Zalaegerszeg, Veszprém, Pécs, Keszthely stb. – ahol még tartották magukat a forradalmárok – sorozatos sortűzek dördültek el. Tömeges letartóztatások kezdődtek, 26 621 embert ítéltek el, sokakat internáltak. 367 embert ítéltek halálra, ebből 229 főt végeztek ki, főleg kötél általi halállal. Az első halálos ítéletet már 1956. december 15-én végrehajtották. Kirakatperek tucatjait rendezték, koholt vádak alapján munkásokat, értelmiségieket, fiatalokat sem kímélve végeztek ki. Gondoljunk csak a 25 éves szigorló orvostanhallgató, Tóth Ilona konstruált perére, akit 1957. június 26-án akasztottak fel, vagy Mansfeld Péter ipari tanulóra, akit 15 évesen tartóztattak le, de megvárták a halálbüntetés végrehajtásához a 18. életévének betöltését, 1959. március 21-én végezték ki. A Nagy Imre és társai elleni koncepciós per 1958 február és június között zajlott, „szervezkedés a népi demokratikus rend megdöntésére” néven kreált vád alapján. A kötél általi ítéletet 1958. június 16-án hajtották végre, Nagy Imre, Maléter Pál, Gimes Miklós elítéltek. A holttesteket előbb a börtön udvarán földelték el, majd 1961-ben az Új Köztemető 301-es parcellájának egyik jeltelen sírjába, hamis neveken helyezték el.

A halálos ítéletek mellett rengetegen kerültek börtön-

Fotó: Jean-Pierre Pedrazzini (Forrás: MTI/MTVA)

nőkbe életfogytiglani büntetéssel, ahogy Kopácsi Sándor Budapest volt rendőrfőnöke, vagy Wittner Mária, aki a Corvin-közi harcokban vett részt, életfogytiglanra ítélték, de amnesztiával 1970-ben szabadult. Körülbelül 200 ezer ember hagyta el az országot, és szakadt el hazájától. 1963-ban, a nyugat nyomására, Kádár Jánosék amnesztiát hirdettek, de ez nem vonatkozott az 1957. május 1-je előtti perbefogottakra. Így továbbra is sokan szenvedtek a börtönökben, és csak 1970-74-ben szabadulhattak. Mindenkit, aki a forradalomban részt vett és életben maradt a későbbiekben is állandóan megfigyelés alatt tartottak családtagjaikkal együtt, hátrányos helyzetben maradtak, végzettségüknek megfelelő munkát nem kaptak. Ilyen volt az „emberarcú” szocializmus.

1956. november 4-én a szovjet tankok a magyar forradalmat és szabadságharcot „megölték”, de 1956 emléke örökké élni fog a magyarok szívében! '56 olyan példát adott a világnak, amely esemény mindig szerepelni fog az emberiség történelmében. Erőt merítve '56 hőseiből, emléküket ápolnunk kötelességünk, védeni és tovább vinni mindazon elveket, amiért életüket áldozták. Ahogy Albert Camus 1966-ban írta:

„A magyar vér oly nagy értéke Európának és a szabadságnak, hogy óvnunk kell minden cseppjét. A legázolt, bilincsbe vert Magyarország többet tett a szabadságért és igazságért, mint bármelyik nép a világon az elmúlt húsz esztendőben. Ahhoz, hogy ezt a történelmi leckét megértse a fülét betömő, szemét eltakaráó nyugati társadalom, sok magyar vérnek kellett elhullnia – s ez a vérfolyam most már alvad az emlékezetben. A magára maradt Európában csak úgy maradhatunk hívek Magyarországhoz, ha soha és sehol el nem áruljuk, amiért a magyar harcosok életüket adták, és soha, sehol – még közvetve sem – igazoljuk a gyilkosokat.”

GLORIA VICTIS 1956

(Dicsőség a Legyőzöttnek!)

WzsÁ

Összefogás a székely önrendelkezésért

„Amikor kimondom ezt a szót, Erdély, ebben benne van minden: a szívem, a lelkem, az agysejtjeim molekulái, mindaz, ami voltam, vagyok és leszek, tulipános bölcsőmtől a kopjafáig. Véremben van.” Wass Albert

Székelyföld Autonómiájának Napján, 2025. október 26-án azért gyűltek össze a székelyek és a velük szolidáris közösségek tagjai egész Európában, hogy hagyományosan ez évben is kinyilvánítsák igényüket Székelyföld területi autonómiájára.

A Székely Nemzeti Tanács a honlapján az alábbi felhívást tette közzé október 26-án:

„Szembenézve mindazzal a nehézséggel, amelyet a szomszédunkban elhúzódó fegyveres konfliktus okoz, átélve a nemzetközi élet minden feszültségét, mély elkötelezettséggel erősítjük meg ragaszkodásunkat szülőföldünkhöz. Követeljük Székelyföld területi autonómiáját! Ismételten kijelentjük: Székelyföld területi autonómiája a béke, a biztonság és a jólét záloga, egy olyan jogi keret, amely garantálja Székelyföld minden polgárának a teljes és tényleges egyenlőségét.”

Balatongyörökön, a Panoráma utcában, Nagy Tamásné Ildikó és családja 2015 óta, tizedik alkalommal szervezte meg a Székely Autonómia Napját.

A vendégek közösen elénekelték a Himnuszt és a székely Himnuszt, a 2002-ben kiegészített két új versszakával.

*Kigyúlt a mennybolt, zeng a hadak útja,
Csaba királyfi gyűjti táborát.
Szűnik az átok, kiapadt a kútja,
Szívünkön égi öröm lángol át.*

*Hiába zúgysz már gyűlöletnek árja,
Megáll a szikla, nem porlik tovább,
Imánk az Istent újra megtalálja,
Köszöntsd ma népem, üdvöd hajnalát!*

Nagy Tamásné Ildikó köszöntötte a vendégeket:

„Áldás, békesség! Istennek dicsőség!

A Székely Nemzeti Tanács idén is kérte a keresztény gyülekezeteket és önkormányzatokat, valamint a civil szervezeteket, hogy gyűjtsák meg az őrtűzeket szerte az országban és az egész világon, ahol magyarok élnek.

Kiállunk Erdély autonómia törekvéseiért, demonstrálva, hogy összetartozunk.

Támogatjuk céljait, hogy újra elnyerjék önállóságukat.

Imádkozunk székely testvéreinkért, átérezve, hogy milyen a kisebbségi lét.

Küzdelmekhez sok erőt, hitet és kitartást kívánunk!”

A köszöntő gondolatok után elhangzott Nagy László: „Tűz” című verse.

Nagy László: Tűz

*Tűz
te gyönyörű,
dobogó, csillag-erejű
te fűtsd be a mozdonyt halálra,
hajszold, hogy fekete magánya
ne legyen néki teher,
tűz
te gyönyörű,
ihlet, mindenség-gyökerű,
virágozz a vérző madárban,
égesd hogy a sorsot kimondja,
nem a hamuvá izzó csontja,
virrasztó igéje kell,
tűz
te gyönyörű,
jegeken győztes-örömrű,
ne tūrd hogy vénhedjük sorra
lélekben szakállasodva,
hűlve latoló józanságban,
ahol áru és árulás van,
öltöztess tündér-pirosba,
röptess az örök tilosba,
jéghegyek fölé piros bálba,
ifjúság királya,
tűz!*

Ezen a napon sajnos nem sikerült meggyújtani az őrtűzet az eső miatt, így mindenki gyertyát gyújtott. Fénylő mécsesek mellett a szívek is lángra gyúltak.

Kellemes társaságban, baráti beszélgetésekkel telt el az este.

Köszönjük szépen Nagy Tamásné Ildikónak, aki családjában tizedik alkalommal szervezte meg a bátor kiállást székely testvéreinkért együttérzők részére, és hálásan köszönjük a szeretetlakomát. A Szerkesztőség

Egy pedagógiai partizán emlékfoslányai

Czuczor Sándor Pál azzal a szándékkal kereste fel Balatongyörök Község Önkormányzatát, hogy szeretné, ha az önkormányzat támogatná a Balatongyörökön töltött évtizedeiről szóló írásának kiadását, amelynek címe „Egy pedagógiai partizán emlékfoslányai”.

2024. szeptemberében Balatongyörök Község Önkormányzata kiadásában megjelent Czuczor Sándor Pál „Balatongyörök helynevei” című hiánypótló könyve. Személyiségéből és intelligenciájából adódóan fantasztikus előadó és író. A Balatongyörökön töltött éveiről való anekdotázás egyik fénypontja volt a Bertha Bulcsu Művelődési Ház rendezvényeinek.

„Egy pedagógiai partizán emlékfoslányai” című írása ablakot nyit az akkori világra. Településünk életképekkel telik meg. Balatongyörök 904 éves történetében egy időkapszula nyílik ki, egy mára már nem létező világ, ami megismerhető lesz a könyv által mindannyiunk örömeire. Bertha Bulcsu „Balatoni évtizedek” című könyve hasonló szerepet tölt be, örökzöld olvasmányként szolgál a mai napig.

Czuczor Sándor Pál balatongyöröki születésű író. 1988-ban alapító igazgatója volt a balatonalmádi Magyar-Angol Tannyelvű Gimnázium és Kollégiumnak.

Nemzetközi kapcsolatai kiépítésének elismeréseként Magyar Arany Érdemkereszt polgári tagozata kitüntetést vett át. Nyugalmazott címzetes igazgató, történelem-angol szakos középiskolai tanár, pedagógus újíto és szakíró, helytörténeti kutató, tolmács, fordító, előadó, újságíró, az Európai Középiskolák Igazgatóinak alelnöke, tankönyv- és szótáríró, egyik legnevesebb hazai wales szakértő.

Ahová szakmai sorsa hívta, vetette, mindig bekapcsolódott a honismereti kutatásokba, utcanevekben, helynevekben, művelődéstörténetben kutatott, publikált közérthető, néha ironizáló, helyenként szatirikus nyelvezetben, mindenképpen nyomot hagyva az olvasóban. Honismereti tevékenysége 1972-ben Tapolcán kezdődött, Balatonalmádiban folytatódott, ahol az angol-magyar kéttannyelvű gimnázium alapító igazgatójaként tevékenykedett 1988-tól 2008-ig. 2016-tól tagja Balatonalmádi Város Értéktár Bizottságának.

1988-tól ECTARC (Európai Kulturális Hagyományörző Egyesület) kelet-európai referense volt. Kutatóterülete a két tannyelvű oktatás, magyar-angolszász kapcsolatok és Wales kelta öröksége.

Két munkahelyen dolgozott nyugállományba vonulásáig, civil tagságainak száma meghaladja a harmincat. Díjainak, elismeréseinek száma közel húsz, publikációinak száma régen túl van a százon.

Czuczor Sándor Pál 2025. december 4-én lesz 80 éves, az őt támogató tanítványok szeretnék, ha az „Egy pedagógiai partizán emlékfoslányai” című könyv a születésnapjára megjelenne.

A képviselő-testület kétszáz-ezer forinttal támogatja a könyv kiadását.

Bánkiné Király Zsuzsanna
polgármester

Megemlékezés október 23-án

folytatás az 1. oldalról

Ünnepi beszédet mondott Doma László történész. Megemlékezésében kiemelte:

„69 évvel ezelőtt e napon különös csoda történt. Néhány óra leforgása alatt a békés tömegfelvonulásból spontán népfelkelés, forradalom, majd nemzeti szabadságharc lett a hazai elnyomókkal és az idegen megszállással szemben. Emberi méltóságától megfosztott nemzetünk minden hazájához hű tagja hirtelen és egyöntetűen kimondta: elég volt. Igazul, szabadon, méltósággal akarunk élni.”

Doma László beszédében John F. Kennedyt, az USA egykori elnökének gondolatait idézte:

„1956. október 23-a örökké élni fog a szabad emberek és nemzetek emlékezetében. E nap a bátorság, az öntudat és a győzelem napja volt. A történelem kezdete óta nincs még egy nap, mely világosabban mutatja az ember csillapíthatatlan vágyát a szabadság iránt – bármily kicsi is a siker esélye, s bármily nagy is az áldozat, amit követel.”

John F. Kennedy (1960)

Köszönjük a színvonalas szervezést a művelődési háznak és a Balatongyöröki Honismereti Körnek.

Bericht der Bürgermeisterin

Liebe Einwohnerinnen und Einwohner von Balatongyörök!

Am 22. Oktober 2025 fand die letzte Sitzung des Gemeinderates statt, die vorherige am 18. September 2025. In der Sitzung vom 22. Oktober berichtete ich über meine Arbeit und Aufgaben im Zeitraum zwischen den beiden Sitzungen, die ich im Folgenden auch mit Ihnen, liebe Leserinnen und Leser, teilen möchte.

Am 19. September nahm ich in Révfülöp an der Vorstellung von *Zoltán Lengl*, dem neuen Chefarchitekten des Balatongebiets, teil. Die Veranstaltung wurde für die Bürgermeister der Nordufergemeinden organisiert. Anwesend waren Minister *Tibor Navracsics*, die Komitatsoberhaupt *Dr. Rózsa Sifter* sowie *Imre Pácsonyi*, stellvertretender Vorsitzender der Komitatsversammlung Zala. Ich bat Herrn Minister Navracsics um Unterstützung des Ministeriums bei der Entwicklung der Abwasser- und Versorgungsnetze in den Gebieten Becehegy, Paphegy und Kövesmező.

Die Initiative zum Ausbau des Abwassernetzes in Becehegy und Paphegy ging von *Zsolt Farkas* aus, Vorstandsmitglied des Vereins *Becehegyért és Paphegyért Egyesület*. Laut *László Kiss*, Leiter der DRV-Betriebssstelle Keszthely, ist die technische Umsetzung des Kanalnetzes entlang der Hauptverkehrswege in beiden Gebieten möglich. Die Vereinsleitung führte dazu ein persönliches Gespräch mit Herrn Kiss.

Im Frühsommer wurde die Problematik der Wasserqualität am Strand *Szépki látó* deutlich – die Lösung der Abwasserfrage ist daher von zentraler Bedeutung. Eine Machbarkeitsstudie ist Voraussetzung für jede Infrastrukturentwicklung. Für die nächste Gemeinderatssitzung werden drei Preisangebote vorbereitet.

Ein ähnliches Problem betrifft das Gebiet Kövesmező im Westen unserer Gemeinde. In der Szilvaskerti utca und in der Bucsy József utca verlaufen die Leitungen derzeit über Privatgrundstücke. Die Planung muss daher sorgfältig vorbereitet werden, um ein erneutes, chaotisches Zustandsbild wie das derzeitige zu vermeiden. Zu diesen beiden Themen haben wir einen Brief an Herrn Minister Navracsics verfasst.

Imre Pácsonyi, Vorsitzender des Seniorenrates des Komitats Zala, wurde zu unserer Veranstaltung *Tag der Senioren* am 8. November 2025 eingeladen. Zu diesem Anlass laden wir alle Bürgerinnen und Bürger von Balatongyörök ab 65 Jahren herzlich ein.

Am 20. September fand mit großem Erfolg der II. *Hungarikum- und Handwerksmarkt* beim *Szépki látó* statt. In meiner Begrüßungsrede informierte ich die Gäste über das Lokale Werteregister von Balatongyörök. Mein Dank gilt dem Verein *Becehegyért és Paphegyért Egyesület* für die hochwertige Organisation der Veranstaltung.

In der Septemberausgabe der Fernsehsendung *Balaton Mozaik* des Keszthelyer Fernsehens berichtete ich über die aktuelle Lage und die Entwicklungen in Balatongyörök.

Am 2. Oktober durfte ich unsere geschätzte Gemeinde unseren Gästen aus unserer Partnergemeinde Gelence – dem Bürgermeister und einem Ratsmitglied – sowie *Balázs Barcza*, dem Bürgermeister von Várvolgy, vorstellen.

Zur Sicherstellung der sozialen Essensversorgung schreiben wir gemäß der Beschaffungsordnung den Auftrag an erfahrene Anbieter im Bereich Gemeinschaftsverpflegung aus. Das Ausschreibungsverfahren läuft derzeit. Mit dem Anbieter, der das wirtschaftlich günstigste Angebot einreicht, wird die Gemeinde nach dem Beschluss des Gemeinderates in der November-Sitzung 2025 einen Dreijahresvertrag abschließen. An der Vorbereitung der Ausschreibung war auch die Vergabeexpertin *Krisztina Asbóth Tóth* beteiligt.

Zsuzsanna Bánkiné Király
Bürgermeisterin

FELHÍVÁS

Balatongyörök Képviselő-testülete a 2025. szeptember 18-i ülésén döntést hozott a Disz tér nevének Raksányi Gellért térre történő átnevezésére.

A téren *Raksányi Gellért* Kossuth- és Jászai Mari-díjas színművész szobrát kívánja a település felállítani önkormányzati támogatással és közadakozásból.

Köszönettel fogadjuk a támogatásokat a Balatongyöröki Honismereti Kör Egyesület ezen célra megnyitott MBH Bank fizetési alszámlájára:

50425680-14447547

IBAN száma:

HU68 - 50425680-14447547 0000 0000

BALATONGYÖRÖK

Balatongyörök Község Önkormányzatának ingyenes kiadványa

Felelős kiadó: Bánkiné Király Zsuzsanna polgármester

Felelős szerkesztő: Fésűné Bálint Gizella

Megjelenik: 500 példányban

E-mail: szerkesztoseg@balatongyorok.hu

ISSN 3058-1249

Polgármesteri beszámoló

Kedves Balatongyöröki Lakosok!

2025. október 22-én volt a legutóbbi képviselő-testületi ülés, az előző 2025. szeptember 18-án. Az október 22-i ülésen beszámoltam a két ülés közötti időszakban végzett munkámról, feladataimról, amelyet az alábbiakban megosztok a Kedves Olvasókkal is.

Szeptember 19-én Révfülöpön *Lengl Zoltán* balatoni főépítész bemutatkozó előadásán vettem részt, amelyet az északi part polgármestereinek szervezett. Jelen volt *Navracsics Tibor* miniszter, *Dr Sifter Rózsa* vármegyei főispán és *Pácsonyi Imre*, a Zala Vármegyei Közgyűlés alelnöke. Navracsics Tibor Miniszter Úrtól kértem a tárcsa segítségét a becehegyi, paphegyi szennyvízhálózat, valamint a kövesmezői közműfejlesztésekhez.

A becehegyi és paphegyi szennyvíz- és csatornahálózat kiépítésének kezdeményezője *Farkas Zsolt*, a Becehegyért és Paphegyért Egyesület vezetőségi tagja. A csatornahálózat kiépítésének lehetőségét *Kiss László*, a DRV keszthelyi telephely vezetője is megoldhatónak tartja Becehegyen és Paphegyen, a fő közúti közlekedési útvonalakon. Ez ügyben személyes megbeszélést folytatott az egyesület vezetősége Kiss László üzemvezetővel.

A kora nyári időszakban megtapasztaltuk a Szépki-látó strand vízminőségének problémáját, a szennyvíz kérdés megoldása tehát sarkalatos kérdés. Tanulmányterv készítése előfeltétele a közműfejlesztésnek. A következő testületi ülésre előkészítjük a három árajánlatot.

Hasonló probléma a településünk nyugati felén elhelyezkedő Kövesmező közmű fejlesztése. A Szilvaskerti utcában és a Bucsy József utcában a közművek magántulajdonokon keresztül haladva kerültek bevezetésre. Kellően előkészített terv szerint kell megvalósítani, hogy ne ismétlődjék meg a kaotikus állapot, ami jelenleg kialakult. Fenti két témában Navracsics Tibor miniszter úrnak levelet írtuk.

Pácsonyi Imrét, a Zala Megyei Idősügyi Tanács elnökét meghívtam a 2025. november 8-án tartandó Idősek napja rendezvényünkre, amelyre minden 65 év feletti balatongyöröki lakost szeretettel várunk.

Szeptember 20 -án nagy sikerrel került megrendezésre a „II. Hungarikum és kézműves vásár” a Szépki-látón, ahol köszöntő gondolataimban a Balatongyöröki Helyi Értéktárról tájékoztattam a vendégeket. Köszönet a Becehegyért és Paphegyért Egyesületnek a színvonalas rendezvényért.

A Keszthelyi Televízió szeptemberi „Balatoni Mozaik” adásában beszámoltam a balatongyöröki helyzetről és fejlesztésekről.

Október 2-án Gelence testvértelepülésünk polgármesterének és képviselőjének, valamint *Barcza Balázsnak*, Várvölgy polgármesterének mutattam be szeretett településünket.

A szociális étkeztetés biztosítása érdekében a Beszerzési Szabályzatnak megfelelően pályáztatjuk meg a közétkeztetésben jártas szolgáltatókat. A pályáztatás folyamatban van, a legkedvezőbb ajánlatot adó szolgáltatóval a 2025. novemberi testületi ülésen hozott határozat meghozatala után köt három évre szerződést Önkormányzatunk. A beszerzés előkészítésében *Asbóth Tóth Krisztina* közbeszerzési szakértő is közreműködött.

Bánkiné Király Zsuzsanna
polgármester

Szomszédjogi viták

Egy ingatlantulajdonos azzal kereste meg az önkormányzat jegyzőjét, hogy szomszédja azt kéri tőle, vágja ki a fát, mert a faágak átnyúlnak hozzá, és a fa magassága zavarja a panorámát.

Csikos Dániel jegyző az alábbi választ küldte a panaszos ingatlantulajdonos részére:

„Tájékoztatom, hogy a növények által okozott zavarásból, érdeksérelemből fakadó problémák szomszédjogi alapú ügyek. Az ilyen ügyekben nem hagyható figyelmen kívül a kertes családi házakkal beépített környezet, továbbá az, hogy a fák porelvonó, levegőtisztító hatásuk folytán a lakókörnyezet javításában, klimatizálásában fontos szerepet töltenek be, így azok telepítése és a meglévő zöld növényzet megóvása általános környezetvédelmi érdek. Erre tekintettel a szomszédjogi vitákban általában nem is kerülhet sor a fák kivágásának elrendelésére, vagy azok méretének korlátozására.

Egyedül a kerítésen átnyúló ágak levágására van lehetőség a szomszédjogok és a tulajdonjog korlátainak különös szabályairól szóló 2013. évi CLXXIV. törvény 5. §-a alapján az alábbiak szerint:

„Az ingatlan tulajdonosa csak akkor jogosult az áthajló ágak és átnyúló gyökerek levágására, ha azok az ingatlan rendes használatát akadályozzák, és azokat a növény tulajdonosa felhívás ellenére sem távolítja el.”

Csak akkor van lehetőség az ágak levágására, ha azok az ingatlan rendes használatát akadályozzák valamilyen módon.”

BALATONGYÖRÖK

Hirdetési lehetőségek

Településfejlesztést szolgáló pályázati beruházások

A Balaton Fejlesztési Tanács által meghirdetett településfejlesztést szolgáló beruházások támogatására kiírt pályázatra 2025. szeptember 26-án projektötletet nyújtottunk be **„Közterület fejlesztése a balatongyöröki faluközpontban”** címen. A pályázat tartalma a Jüngling Közösségi Ház mellett elhelyezkedő önkormányzati ingatlanon **komplex játszótéri eszköz elhelyezése** és növénytelepítés, parkosítás. A projekt teljes költsége 17.138.381 forint, amelyből a támogatás összege 15 millió forint.

Sikeresen lezárult a Balaton Fejlesztési Tanács közreműködésével megvalósult **„Klimaváltozás környezeti változásainak hatásait mérséklő fejlesztések Balatongyöröken”** tárgyú pályázat, amelynek keretében a Soós-öbölhöz vezető lépcső és annak környezete került felújításra. A helyszíni ellenőrzést követően a fennmaradó támogatás, amelynek összege 9.716.872 Ft volt, 2025. október 1-jén kiutalásra került önkormányzatunk részére.

Magyar Falu Program keretében közútfelújítás tárgyában benyújtott pályázatunk, a **„Szilvaskerti utca felújítása”** tartaléklistára került. Szintén tartaléklistára került a Magyar Falu Programban meghirdetett közterületek ápolása érdekében történő gépbeszerzés tárgyú pályázat, melynek keretében egy John Deere fűnyírótraktort terveztünk beszerezni.

Magyar Falu Program **„Felelős állattartás elősegítése”** című 2025 MFP-FAE/2025 kódszámú pályázati felhívásra kérelmet nyújtottunk be, hiánypótlását teljesítettük, a döntésre várunk.

A Nyugat-Balaton LEADER Egyesület által kiírt közösségfejlesztést támogató kis léptékű beruházások felhívásra **„A Római forrás vizes élőhely felújítása”** címen pályázatot nyújtottunk be, tárgya a Római forrás vizes élőhelyének rekonstrukciója.

„Külterületi utak fejlesztése” című, KAP-RD43-1-25 kódszámú pályázati felhívásra **„Balatongyöröken az Eresztényi út felújítása”** címen beadott támogatási kérelmünket a Magyar Államkincstár befogadta, 2025. június 26-án hiánypótlási felhívást tett az Önkormányzat felé. A hiánypótlást teljesítettük, döntésre várunk.

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz keretében a TOP_Plusz-6.2.1-23 kódszámú, **„Aktív turizmus fejlesztése”** című pályázati felhívásra benyújtott és támogatott, négy település és a Bakonyerdő Zrt. részvételével konzorciumban megvalósuló pályázat keretében vizesblokkot alakítunk ki a Szépkiútó Balaton felőli oldalán található parkolóhoz. Az Építési és Közlekedési Minisztérium koordinálása mellett jelenleg a közbeszerzési eljárások előkészítése zajlik.

A Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium mint támogató öt település részvételével (Gyenesdiás, Vállus, Várvolgy, Vonyarcvashegy és Balatongyörök)

benyújtott fejlesztési javaslatunkra mindösszesen 67.945.000 forint vissza nem térítendő támogatást nyújtott. Településünkön a **Balatongyöröki Tagóvoda energetikai korszerűsítésére** 13.335.000 forint támogatást kaptunk. Terveink szerint a megvalósítás a nyári időszak óvodai szünetében lesz esedékes, addig a kivitelezést előkészítjük. Az épület alsó szintjén található nyílászárók cseréjét tudjuk megoldani.

*Plótár Katalin
településfejlesztési referens*

Förderprojekte zur Gemeindeentwicklung

Am 26. September 2025 reichte unsere Gemeinde im Rahmen der vom **Balaton-Entwicklungsrat** ausgeschrieben Förderung für „Investitionen zur Unterstützung der Gemeindeentwicklung“ ein Projekt unter dem Titel **„Entwicklung öffentlicher Flächen im Ortszentrum von Balatongyörök“** ein.

Das Projekt umfasst die Errichtung eines komplexen Spielgerätes und die Bepflanzung bzw. Parkgestaltung auf dem gemeindeeigenen Grundstück neben dem **Jüngling-Gemeinschaftshaus**.

Die Gesamtkosten des Projekts betragen 17.138.381 Forint, davon beträgt die beantragte Förderung 15 Millionen Forint.

Ebenfalls erfolgreich abgeschlossen wurde das mit Unterstützung des Balaton-Entwicklungsrates realisierte Projekt **„Entwicklungen zur Minderung der Auswirkungen der Umweltveränderungen infolge des Klimawandels in Balatongyörök“**.

Im Rahmen dieses Projekts wurde die Treppe zum Soós-Bucht sowie deren Umgebung saniert. Nach der Vor-Ort-Kontrolle wurde der verbleibende Förderbetrag in Höhe von 9.716.872 Forint am 1. Oktober 2025 an unsere Gemeinde überwiesen.

Im Rahmen des Magyar Falu Program (Programm „Ungarisches Dorf“) wurde unser Antrag auf **Straßensanierung – Erneuerung der Szilvaskerti utca** auf die **Reserveliste** gesetzt.

Ebenfalls auf die Reserveliste gelangte unser Antrag zur **Anschaffung eines Geräts zur Pflege öffentlicher Flächen**, im Rahmen dessen wir den Kauf eines John Deere Rasentraktors geplant hatten.

Für den Förderaufruf **„Förderung verantwortungsvoller Tierhaltung“** (MFP-FAE/2025) des Magyar Falu Program haben wir ebenfalls einen Antrag eingereicht, die Nachreichung der geforderten Unterlagen ist erfolgt, die Entscheidung steht noch aus.

Auf die vom LEADER-Verein West-Balaton veröffentlichte Ausschreibung für kleinmaßstäbliche Investitionen zur Unterstützung der Gemeinschaftsentwicklung haben wir unter dem Titel „Sanierung des Feuchtgebiets bei der Römischen Quelle“ ein Projekt eingereicht. Gegenstand ist die ökologische Rekonstruktion des Feuchtgebietes der Római-forrás.

Für den Förderaufruf „Entwicklung außerörtlicher Straßen“ (KAP-RD43-1-25) haben wir den Antrag **„Sanierung der Eresztényi út in Balatongyörök“** eingereicht, der von der Ungarischen Staatskasse (Magyar Államkincstár) angenommen wurde. Am 26. Juni 2025 erhielt die Gemeinde eine Aufforderung zur Nachreichung fehlender Unterlagen, die wir inzwischen erfüllt haben. Auch hier warten wir auf die Entscheidung.

Im Rahmen des Territorial- und Gemeindeentwicklungsprogramms Plusz (TOP Plusz) wurde unser Antrag für den Aufruf **„Entwicklung des aktiven Tourismus“** (TOP_Plusz-6.2.1-23) genehmigt.

Das Projekt wird in einem Konsortium aus vier Gemeinden und der Bakonyerdő AG umgesetzt. Im Zuge des Projekts wird beim Szépkilátó, auf der dem Balaton

zugewandten Seite des Parkplatzes, ein Sanitärgebäude (Wasserblock) errichtet.

Unter der Koordination des Ministeriums für Bauwesen und Verkehr laufen derzeit die Vorbereitungen für die Ausschreibungsverfahren.

Das Ministerium für öffentliche Verwaltung und Regionalentwicklung gewährte unserem gemeinsam mit fünf Gemeinden (Gyenesdiás, Vállus, Várvolgy, Vonyarcvashegy und Balatongyörök) eingereichten Entwicklungsantrag eine nicht rückzahlbare Förderung in Höhe von insgesamt 67.945.000 Forint.

Davon erhält unsere Gemeinde 13.335.000 Forint für die **energetische Modernisierung des Kindergartengebäudes Balatongyöröki Tagóvoda**.

Die Umsetzung ist für die Sommerferienzeit des Kindergartens vorgesehen; bis dahin erfolgt die Vorbereitung der Bauarbeiten.

Im Rahmen des Projekts wird der Austausch der Fenster und Türen im Erdgeschoss des Gebäudes realisiert.

Katalin Plótár

Referentin für Gemeindeentwicklung

Nachbarrechtliche Streitigkeiten

Ein Grundstückseigentümer wandte sich an den Gemeindeschreiber mit der Bitte um Hilfe, da sein Nachbar von ihm verlangt hatte, einen Baum zu fällen. Begründung: Die Äste ragten auf das Nachbargrundstück hinüber, und die Höhe des Baumes störe den Panoramablick.

Gemeindeschreiber Dániel Csikos antwortete dem betroffenen Grundstückseigentümer wie folgt:

„Ich informiere Sie darüber, dass Probleme, die aus Beeinträchtigungen oder Interessensverletzungen durch Pflanzen entstehen, nachbarrechtlicher Natur sind.

In solchen Fällen darf die bauliche Umgebung mit Einfamilienhäusern und Gärten nicht außer Acht gelassen werden. Außerdem erfüllen Bäume durch ihre Staubfilter- und Luftreinigungswirkung eine wichtige Funktion bei der Verbesserung und Klimatisierung des Wohnumfeldes. Ihre Anpflanzung und der Erhalt des bestehenden Grüns liegen daher im allgemeinen umweltrechtlichen Interesse.

Aus diesem Grund kann in nachbarrechtlichen Streitigkeiten in der Regel weder die Fällung von Bäumen angeordnet noch deren Größe beschränkt werden.

Lediglich das Abschneiden überhängender Äste ist gemäß § 5 des Gesetzes CLXXIV/2013 über die besonderen Vorschriften der Beschränkung von Nachbar- und Eigentumsrechten unter folgenden Bedingungen zulässig:

„Der Eigentümer eines Grundstücks ist nur dann berechtigt, überhängende Äste oder Wurzeln abzusch-

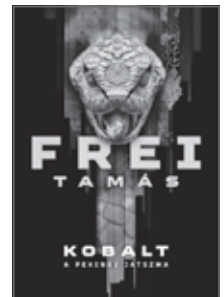
neiden, wenn diese die ordnungsgemäße Nutzung des Grundstücks behindern und der Eigentümer der Pflanze diese trotz Aufforderung nicht entfernt.“

Das Abschneiden von Ästen ist also nur dann zulässig, wenn sie die ordnungsgemäße Nutzung des Grundstücks in irgendeiner Weise beeinträchtigen.“

Könyvajánló

Frei Tamás:

Kobalt – A pekingi játszma

Három kontinens, három történet – és mindet egyetlen fém, a kobalt köti össze. Frei Tamás legújabb politikai akcióthrillere a határon, a pénz és a nyersanyagok kegyetlen világába vezet, ahol államfők és milliárdosok vívják láthatatlan háborúikat. André Calvi újabb veszélyes küldetésbe keveredik, amely ezúttal a Kínai Kommunista Párt, Amerika és Magyarország hatalmi játszmáiba sodorja. A Kobalt feszes tempójú, sodró erejű regény, amely egyszerre szórakoztat és elgondolkodtat – mert ami benne áll, ijesztően valóságosnak tűnik.

Közzolgáltatások fejlesztése a zalai Balaton-part térségében

A vidéki Magyarország élhetőségének és népesség-megtartásának támogatása, a városok és községek kiegyensúlyozott fejlődésének biztosítása, valamint a települések közötti térségi együttműködések ösztönzése érdekében Magyarország Kormánya Versenyképes Járások Programot indított.

A program kiemelt célja, hogy a járásek szempontjából jelentős, több település helyzetét javító, illetve az adott járás lakosság számának minél nagyobb hányadát érintő fejlesztése támogatásával ösztönözze a térségi és települési együttműködések, megteremtse a párbeszédet a járásek települései között annak érdekében, hogy közös céljaikat minél hatékonyabban valósítsák meg.

A keszthelyi járáson belül Gyenesdiás Nagyközség Önkormányzata konzorciumvezetésével került benyújtásra 5 települési önkormányzat fejlesztési igénye a „Térségi közzolgáltatások fejlesztése” célterület keretében. Balatongyörök Község Önkormányzata, Gyenesdiás Nagyközség Önkormányzata, Vállus Község Önkormányzata, Várvölgy Község Önkormányzata és Vonyarcvashegy Nagyközség Önkormányzata által megfogalmazott „Közzolgáltatások fejlesztése a zalai Balaton-part térségében” megnevezésű támogatási igényt a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium 67 945 000 Ft vissza nem térítendő támogatásban részesítette.

A támogatás intenzitása 100%, vissza nem térítendő támogatás.

A projekt várható befejezési ideje: 2027. 08. 31.

A beruházás célja a településeken működő közzolgáltatások javítása a közintézmények infrastrukturális fejlesztése révén. Ennek érdekében az alábbi beruházások valósulnak meg a településeken:

Balatongyörök Község Önkormányzata:

Balatongyörök, Kossuth utca 16. szám alatt található óvodaépület nyílászáróinak cseréje az épület energetikai hatékonyságának javítása érdekében. A beruházás támogatási összege: 13.335.000 Ft

Gyenesdiás Nagyközség Önkormányzata:

Gyenesdiás, Jókai u. 3. szám alatt meglévő gyermekorvosi rendelő és fogászati rendelő épületének padlástér beépítése és szolgálati lakásokká való alakítása. A beruházás támogatási összege: 30.546.793 Ft

Vállus Község Önkormányzata:

Vállus, Rákóczi u. 36. szám alatti Polgármesteri Hivatal bútorzatának (írattároló szekrény, tanácskozó asztal, irodai székek) eszközbeszerzése. A támogatás összege: 1.160.000 Ft

Várvölgy Község Önkormányzata:

Várvölgy, Kossuth utca 86. szám alatti óvoda

épülete mögött lévő köztéri játszótér felújítása.

Támogatás összege: 9.080.500 Ft

Vonyarcvashegy Nagyközség Önkormányzata

Vonyarcvashegy, Kossuth Lajos u. 42. szám alatt lévő önkormányzat épületében található földszinti és emeleti vizesblokk felújítása, korszerűsítése.

A beruházás támogatási összege: 13.966.707 Ft.

A „Közzolgáltatások fejlesztése a zalai Balaton-part térségében” elnevezésű projekt megvalósult Magyarország Kormányának a Versenyképes Járások Program keretében biztosított 67 945 000 Ft összegű támogatásával.

További információ kérhető:

Gyenesdiás Nagyközség Önkormányzata

8315 Gyenesdiás, Kossuth Lajos u. 97.

83/312-737/212

palyazat@gyenesdias.hu

INGYENES PADLÁSFÜDÉM-SZIGETELÉS LAKÓINGATLANOKRA!

- Ön is jogosult rá, ha:
 - A padlása még nem rendelkezik hőszigeteléssel
 - A padlástér felülete járható
 - Az ingatlan fa vagy betonfödémmel rendelkezik
- Mit kell tennie?
 - Jelentkezik a programba
 - Kéri a szerződést az önkormányzatnál
 - A szerződést és a nyilatkozatokat az ingatlan minden tulajdonosa írja alá
 - Letölti az ingatlan friss tulajdoni lapját
 - Lakcímkártya másolatával igazolja, hogy az ingatlan lakott
 - Kiüriti a padlást
- Kollegáink a szerződés aláírását követően 2-4 héten belül elvégzik a kivitelezést, melynek műszaki tartalma:
 - ☑ párazáró fólia a födémmre
 - ☑ 25 cm üveggapot paplan leterítése
 - ☑ páraáteresztő fólia záróként
- Amit Ön ezzel nyer:
 - ☑ Ingyenesen elvégzünk egy nagyértékű (300.000-400.000,- Ft-os) beruházást
 - ☑ Ön az évi körülbelül 20%-os fűtési költség megtakarítás

Bővebb információ:

Email: padlasfodemszigetes.zala@gmail.com

Facebook: [Ingyenes padlástér szigetelés - Zala](https://www.facebook.com/Ingyenespadlasfodemszigetes-Zala)

Web: www.ingyenespadlasfodemszigetes.hu

Tel: +36 30 690 3954

A beruházás a **MASTERPLAST** és a **Montenergy Kft.** támogatásával jön létre.

**Érdeklődni lehet Plótár Katalin településfejlesztési ügyintézőnél
06 30/377 1990 telefonszámon 2025. november 15-ig.**

Bobby Car jótékonysági rendezvény

Lelkes német anyanyelvű balatongyörökiek és környéken élő ismerőseik, magyar barátaikkal összefogva 2025. október 25-én, a Disz téren harmadik alkalommal rendezték meg a Bobby Car jótékonysági rendezvényt, amelyet hagyományteremtő céllal három évvel ezelőtt a *Bungardt házaspár* indított útnak.

A rendezvényt *Bánkiné Király Zsuzsanna* polgármester nyitotta meg.

Színes programok várták a vendégeket: kisautó verseny kicsiknek, nagyoknak, a Bobby Car Team táncbemutatója, bolhapiac, tombola, sütvásár, grillen sült finomságok. Önkéntes tűzoltóink bemutatták a tűzoltó autót és a tűzoltó eszközöket, felszereléseket.

A legügyesebb „autóversenyző” gyerekek oklevelet és ajándékot kaptak.

Az adományokból származó bevételt a szervezők - ahogyan az előző években is - a karmacsi Elisabeth Menedék Állatvédő Egyesületnek ajánlották fel.

Köszönjük mindenkinek, aki részt vett a szervezésben és a lebonyolításában. Köszönjük szépen a Polgármesteri Hivatalnak és Polgármester Asszonynak a támogatást. Köszönjük a helyi vállalkozóknak a sok segítséget a rendezvény sikere érdekében.

Találkozzunk jövőre is október végén! Támogassunk együtt egy nemes célt!

Bobby Car Team

Bobby Car Charity Veranstaltung

Am Nachmittag des 25. Oktober fand die dritte Bobby Car Charity Veranstaltung statt.

Den Erlös spenden die Veranstalter jährlich an das Elisabeth Menedék in Karmacs.

Viele Begeisterte deutschsprachige Freunde aus Balatongyörök und Umgebung gestalteten gemeinsam mit ihren ungarischen Freunden und Bekannten erneut die Programme.

Kuchenverkauf, Flohmarkt, Verlosung, Bobby Car Rennen für Jung und Alt- während Leckereien gegrillt wurden!

Außerdem gab es eine Tanzvorführung und unsere Feuerwehrleute kamen zur Freude von Jung und Alt zum Einsatz.

Die talentiertesten Kinder erhielten Urkunden und Geschenke.

Vielen Dank an alle, die das Elisabeth Menedék durch ihr Kommen unterstützt haben! Vielen Dank an alle, die an der Organisation und Durchführung mitgewirkt haben! Vielen Dank an die lokalen Unternehmer für all die Hilfe und Unterstützung! Vielen Dank an das Bürgermeisteramt und die Bürgermeisterin!

Wir sehen uns nächstes Jahr Ende Oktober wieder- unterstützen wir wieder einen guten Zweck!

Bobby Car Team

Beszámoló a 2025. október 22-i önkormányzati testületi ülésről

Beszámolunk a testületi ülés főbb napirendi pontjairól, a képviselő-testület döntéseiről, amelyet határozatokban rögzítettek.

1. Beszámoló a 2025. évi adóztatásról

A hivatal beszámolót készített a képviselő-testület részére az önkormányzati adózás rendszeréről, tapasztalatairól, az adóbevételek alakulásáról.

Az adóhatósági feladatokat 1 fő teljes munkaidőben és 1 fő részmunkaidőben látja el.

Az önkormányzati adóhatóság által kezelt adók 2025. évben:

- építményadó
- telekadó
- idegenforgalmi adó tartózkodás után
- helyi iparüzési adó
- talajterhelési díj

Építményadó

- Lakóház, lakás, üdülő, gazdasági épület, villa hasznos alapterülete, ha az ingatlant szálláshely kiadásra nem hasznosítják: 800 Ft/m²
- Egyéb nem lakás céljára szolgáló épület, építmény: 400 Ft/m².
- Kereskedelmi egység, szállásépület, lakóház, lakás, üdülő, gazdasági épület, villa, ahova szálláshely engedély került kiadásra: 1000 Ft/m².

A lakóház, lakás alapterületéből személyenként 30 m², de maximum a lakás, lakóház hasznos alapterületének 80 %-a adómentes, ha azt a lakóház, lakás tulajdonosa, közeli hozzátartozója életvitelszerűen használja. Az adómentességgel nem érintett terület után 50 % adókedvezmény illeti az ingatlan tulajdonosát, közeli hozzátartozóját, amennyiben életvitelszerűen használja.

Telekadó

- Belterületi ingatlan esetében: 30 Ft/m²
- Művelés alól kivett zártkerti ingatlan esetében: 30 Ft/m²,
- Művelés alól kivett külterületi ingatlan esetében: 20 Ft/m²

Idegenforgalmi adó

Az adó mértéke 750 Ft/fő/vendégéjszaka.

Az idegenforgalmi adó mértékét a következő évben - a korábbi gyakorlatnak megfelelően - a szomszédos települések vezetőinek együttes döntése határozza meg.

A nyári hónapokban 1 fő idegenforgalmi ellenőr dolgozott.

Helyi iparüzési adó

Adóköteles az önkormányzat illetékességi területén végzett vállalkozási tevékenység.

Az adó mértéke állandó jellegű iparüzési tevékenység esetén az adóalap 1,5 %-a.

Talajterhelési díj

Talajterhelési díj fizetési- és bevallási kötelezettség terhel minden szennyvíz kibocsátót arról az eltelt évről, vagy az év egy adott időszakáról, amely alatt a műszakilag rendelkezésre álló közcsatornára nem kötött rá.

A fizetendő díj a szennyvíz mennyisége (m³) és a törvény szerinti 1.200 Ft-os egységdíj, valamint a település közigazgatási területére vonatkozó területterhelési mutató (3,0) alapján számolható ki (összesen: 3.600 Ft/m³.)

A képviselő-testület döntött arról, hogy adóemelésre 2026. évben nem kerül sor.

Az adókkal kapcsolatosan részletes felvilágosítást nyújt Szalay Ildikó adóügyi ügyintéző (építményadó, telekadó, talajterhelési díj, adó- és értékbizonyítványok, adóigazolások.)

Telefon: +36 83/546 900,

e-mail: ado@balatongyorok.hu

Rózsa Regina adóügyi ügyintéző (iparüzési adó, idegenforgalmi adó) Telefon: +36 83/546-900, e-mail: ado@balatongyorok.hu

Együttműködési megállapodás a Bakonyerdő Erdészeti és Faipari ZRT és Balatongyörök Község Önkormányzata közötti napirendi pont alatt tárgyalta a testület a Magyar Állam tulajdonát képező, a Bakonyerdő Erdészeti és Faipari ZRT vagyonkezelésébe tartozó területet, a Szépkilátói üzletsor erdő felőli, jelenleg parkolónak használt területrészét, amelyen a mosdó épület is megtalálható. Közjóléti megállapodással öt évre átveszi az Önkormányzat. Ennek aláírásával elindulhat az a folyamat, amelynek vége az, hogy az Önkormányzat megszerzi a terület vagyonkezelői jogát, így megfelelő módon tudná hasznosítani, rendezni.

A Bakonyerdő Zrt a vagyonkezelői jogról lemondó nyilatkozatot szükség esetén kiadja.

2. Czuczor Sándor: Egy pedagógiai partizán emlékfeszalányai című könyv kiadásának támogatása

Balatongyörök Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta a „Czuczor Sándor: Egy

pedagógiai partizán emlékfoszlányai című könyv kiadásának támogatása” című előterjesztést és a könyv 500 példányban történő nyomtatásának költségeit vállalja 200.000 Ft értékben. Az önkormányzat a legkedvezőbb nyomtatási költség felét vállalja, azaz 200 000 Ft-ot, a fennmaradó összeget a szerző tanítványai finanszírozzák.

3. Előszerződés Balatongyörök Önkormányzata és a Balatongyöröki Kishajós Vitorlás Egyesület között

Balatongyörök képviselő-testülete az ülésen tárgyalta az Önkormányzat és a Vitorlás Egyesület közti együttműködést szabályzó, illetve a két fél együttműködésére vonatkozó szerződést megelőző úgynevezett előszerződést, ami tartalmazza a vízitelep kialakításához szükséges előkészítő feladatokban az egyesület szerepvállalását, valamint a későbbi együttműködésre vonatkozó szándéknyilatkozatot.

A Szépkilátó strandnál található Szárazulat keleti részén szabadidős sportolást elősegítendő, kishajók tárolására és vízre tételére alkalmas területet, kishajós vízitelepet kíván létrehozni az egyesület és az önkormányzat közös beruházásként, továbbá a Szárazulat előtti vízterületet kishajós sportolásra szeretnék alkalmassá tenni.

A vízitelep kialakítását követően, annak üzemeltetésére az Egyesület az Önkormányzattal üzemeltetési szerződést köt.

A testület az előszerződés tervezetét elfogadta azzal a feltétellel, hogy aktívan kívánnak részt venni az előkészítő folyamatban is, ezzel gyorsítani a vízitelep kialakítását és működését.

4. Közterület elnevezése – Raksányi Gellért tér

Balatongyörök Község Önkormányzata Képviselő-testülete megtárgyalta a „Közterület elnevezése – Raksányi Gellért tér” című előterjesztést és az alábbi határozatot hozta:

Balatongyörök Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Disz teret Raksányi Gellért térnek nevezi el.

Raksányi Gellért érdemes és kiváló művész, a Nemzeti Színház örökös tagja, a Nemzet Színésze, Kossuth- és Jászai Mari díjas színművész nyaranta szabadidejét Balatongyörökön töltötte. Az önkormányzat rendezvényeit sokszor színesítette szereplésével. 2004-ben Balatongyörök Község Önkormányzata Képviselő-testülete díszpolgári címmel tüntette ki. 2008-ban Balatongyörök temetőjében helyezték végső nyugalomra.

Balatongyörökön 2023 óta van Raksányi Gellért utca, de a színészlegenda balatongyöröki kötődésének jelentősebb emléket állít a faluközpontban fekvő tér elnevezése Raksányi Gellért térre.

5. Közterület átnevezése – Koldustelek utca – Iparosok útja

Balatongyörök Község Önkormányzata Képviselő-testülete megtárgyalta a „Közterület átnevezése –

Koldustelek utca – Iparosok útja” című előterjesztést és az alábbi határozatot hozta:

Balatongyörök Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Koldustelek utcát Iparosok útjának nevezi át. Az elnevezéssel kapcsolatos döntéshozatal során figyelembe vették a lakosság részéről érkező javaslatokat.

Az utcanévtábla kihelyezését követően a Koldustelek utca lakói több képviselőnek is jelezték ellenérzésüket az utca elnevezésével kapcsolatban. Néhányan kifejezetten méltatlannak és megalapozatlannak tartják az utca elnevezését és sürgették annak megváltoztatását.

6. Az önkormányzat és a Nyugati Média Kft. között 2025. május 2-án kötött szerződés azonnali hatályú felbontása

Lekics Valéria képviselő kezdeményezte az önkormányzat és a Nyugati Média Kft. között 2025. május 2-án kötött szerződés azonnali hatályú felbontását. Véleménye szerint a településnek nincsen szüksége erre a szolgáltatásra, konkrétan a Nyugati Napló című havilapra, a testületi ülések fotózására, videós felvételére, mert amatőr videós, fotós közreműködésével is megörökíthető volna. A képviselő-testület nem fogadta el Lekics Valéria kezdeményezését, azzal az indoklással, hogy a szerződés 2025. december 31-éig szól. Ezt követően dönt a testület a Nyugati Média Kft.-vel kötött szerződésről.

F.B.G.

Önkormányzati hírek

A képviselő-testületi ülések előterjesztései, határozatai és a jegyzőkönyvek elérhetők Balatongyörök Község Önkormányzatának hivatalos weblapján (www.balatongyorok.hu), a Rendelet-tár menüben.

Kedves Olvasóink!

Szerkesszük együtt az újságot!

Szívesen fogadjuk az információkat.

Javasoljanak az újságba tartalmakat, témákat!

BALATONGYÖRÖK

szerkesztoseg@balatongyorok.hu

Irodalmi Nobel-díj Krasznahorkai Lászlónak

Több mint két évtized után, 2025-ben újra magyar író nyerte el az Irodalmi Nobel-díjat. Az elsőt Kertész Imre érdemelte ki 2002-ben.

Krasznahorkai László világszerte ismert szerző, korábban is már számos hazai és nemzetközi elismeréssel méltatták, köztük Kossuth-díjjal, József Attila-díjjal és a Nemzetközi Man Booker-díjjal is, nevét pedig évek óta a Nobel-díj várományosai között emlegették.

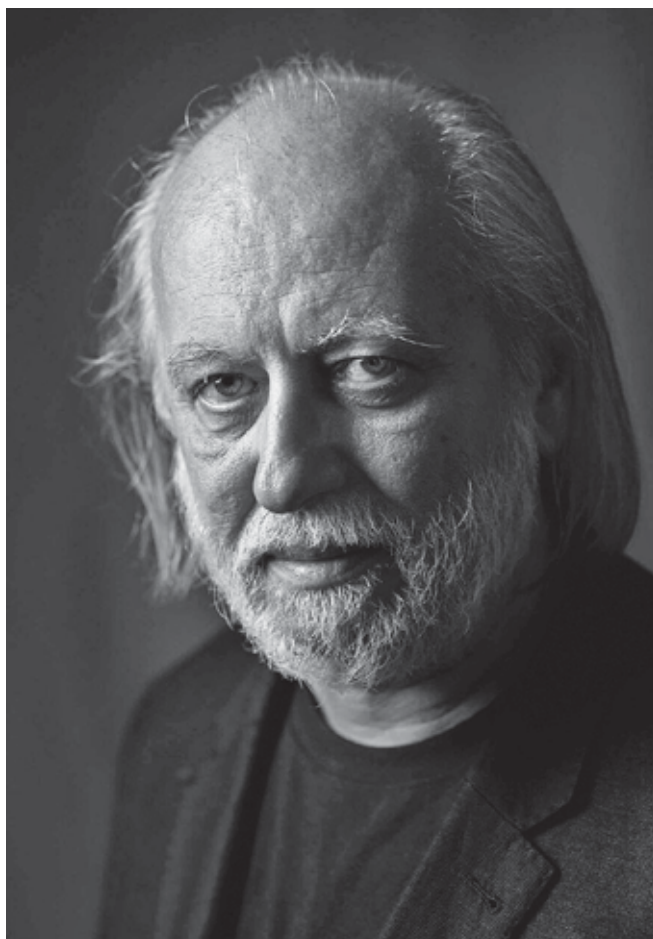
Az író 1954-ben született Gyulán. Főként magyar nyelven alkot regényeket, novellákat. Írásaira jellemző a lassú ritmus, a hosszú mondatok, a rétegzettség, a filozofáló és apokaliptikus (pusztító, világvégi) hangulat. Gyakran feltűnik a közép-európai közeg, különösen a kommunista rendszer alatti Magyarország és annak utóregzései, valamint tágabb, univerzális emberi sorok, válságok.

Legismertebb művei az 1985-ös „Sátántangó” és az 1989-es „Az ellenállás melankóliája”, amelyek nemcsak irodalmilag voltak nagy hatásúak, kultikussá váltak ugyanis a magyar filmrendező, Tarr Béla által készített filmadaptációk is.

Nem ír könnyű, szórakoztató olvasmányokat, hanem olyan szövegeket, amelyek olvasásra, gondolkodásra késztetnek, lassabb ritmusú befogadást igényelnek.

A magyar nyelv erejét és az emberi létezés mélységeit egyaránt megmutatja.

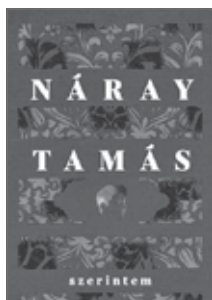
„A magyar nyelvet fantasztikusnak tartom. Olyan dolgokat lehet vele megcsinálni, amelyet semmilyen más nyelvvél nem tudnék. Ha nem lennék magyar, és választhatnék, valószínűleg akkor is a magyart választanám, mert ilyen törekény és mesebeli nyelvről, mint a magyar, nem tudok.”

Könyvajánló

Náray Tamás: Szerintem

Náray Tamás új könyvében ezúttal önmagával néz szembe – őszintén, leplezetlenül, minden sallang nélkül. A Szerintem az eddigi legszemélyesebb vallomása: életéről, munkájáról, sikerekről és csalódásokról, szeretetről és sebekről. A szerző ezúttal nem tanítani akar, hanem megérteni – önmagát és a világot, amelyben él. Megrendítően emberi könyv a belső béke kereséséről, arról, hogy néha a legnagyobb bátorság kimondani: „ez van.”

Magyar vagy magyar származású Nobel-díjasok 1905-2025

1905	Lénárd Fülöp	fizikai
1914	Bárány Róbert	orvosi
1925	Zsigmond Richárd	kémiai
1937	Szent-Györgyi Albert	orvosi
1943	Hevesy György	kémiai
1961	Békésy György	orvosi
1963	Wigner Jenő	fizikai
1971	Gábor Dénes	fizikai
1986	Polányi János	kémiai
1986	Elie Wiesel	Nobel-békedíj
1994	Harsányi János	közgazdasági
1994	Oláh György	kémiai
2002	Kertész Imre	irodalmi
2004	Herskó Ferenc	kémiai
2023	Karikó Katalin	orvosi
2023	Krausz Ferenc	fizikai
2025	Krasznahorkai László	irodalmi

„Jókai a magyar levegő.” – Móricz Zsigmond

Jókai volt, van és lesz, mert vitathatatlanul legelől jár a legnagyobbak között. Regényei és írásai egyszerre szórakoztatnak és építik a nemzeti öntudatot.

Monumentális életművének társadalomformáló ereje nemzetünk sorsát formálja.

Jókai immár évszázadok óta az a tükör, amelyben mi, magyarok meglátjuk saját álmainkat. Megmutatta a legerethetőbb, legjobb Magyarországot, azt a hazát, amelyre mindannyian vágyunk.

Műveiben a haza iránti hűség, az emberség, az esendőség nem csak szavakban van ott: jelen van hősei minden lélegzetvételében, minden cselekedetében. Olyan hősök ők, akik nagyobbá tudtak válni önmaguknál, meg tudták haladni saját sorsukat.

A mesemondó fejedelem mindent tudott. Írásaiban végtelen rétegekben mesélt.

Mesélt kalanddal, románcsal, sorsfordító érzelmekkel, humorral, ábránddal, igazsággal, reménnyel.

Ő mesélt a legszebb hazáról, szerelemről, szabadságról, hitről – mindenről, amiről az emberi élet valójában szól.

Jókai Mór születésének 200. évfordulója alkalmából az Országgyűlés 2025. évet emlékévvé nyilvánította. A Kulturális és Innovációs Minisztérium az írógénusz születésének bicentenáriuma, 2025. február 18-án egész éves programsorozatot indított útjára, amelynek célja, hogy méltó módon tisztelegjünk a magyar irodalom kiemelkedő és máig az egyik legnépszerűbb írója és életműve előtt.

Emlékezzünk közösen a legmagyarabb íróra!
Vivát Jókai! Éljen!”

Forrás: <https://200jokai.hu/>

Műveit ismerve tudjuk, hogy miközben erősen foglalkoztatta a múlt, a honnan jöttünk?, kik vagyunk?, azt is fürkészte, mi lesz velünk magyarokkal 100 év múlva.

1872-ben „A jövő század regénye” című művében ilyen jövőt képzelt:

„Még száz év múlva is lesznek emberek – sokan lesznek –, kik a hazájukat szeretik, kik az emberiség nagy bajait orvosolni töreksenek, kik a nép erkölcsöt nemesítik, kik a semmiből teremteni, az embererőt istenerővé emelni igyekeznek.

De ezekkel szemben fog állani az a másik óriás, akinek neve a Nihil, a Semmi, aki nem hisz semmit, se Istent, se hazát, se nemzetet, se túlvilágot, se államot, se emberi törvényt, se családot, se becsületet, se költészetet. Aki megtagadja a múltat, nem bánja a jövőndőt,

akinek nincs más célja, mint a mai nap, nincs más ura, mint az én, nincs más törvénye, mint azt tenni, ami neki jól esik.”

Igaz szavak 153 esztendő távlatából is.

Híres Jókai regények: A kőszívű ember fiai, Egy magyar nábob, Kárpáthy Zoltán, Az arany ember, És mégis mozog a föld, Fekete gyémántok.

Szentmisék rendje

November 16. vasárnap - Évközi XXXIII. vasárnap

08:00 Vonyarc
09:15 Balatongyörök
10:30 Gyenes
11:30 Diás

November 19. szerda - Árpád-házi Szent Erzsébet

18:00 Diás

November 23. vasárnap - Krisztus Király Vasárnapja

08:00 Vonyarc
09:15 Balatongyörök
10:30 Gyenes
11:30 Diás

November 29. szombat - Advent I. vasárnapja előeste

19:00 Szent Mihály-kápolna - szentmise és vesperás

November 30. vasárnap - Advent I. vasárnapja

08:00 Vonyarc
09:15 Balatongyörök
10:30 Gyenes
11:30 Diás

*Plébánia elérhetősége:
06 20/324 6860*

Tájékoztató a Vonyarcvashegyi Nyitnikék Óvoda Balatongyöröki Tagóvoda 2024/2025. nevelési év munkájáról

Tüttőné Kovács Ibolya, a vonyarcvashegyi és a balatongyöröki óvoda igazgatója megküldte a képviselő-testület részére a 2024/2025. nevelési év munkájáról szóló beszámolót. Személyesen is tájékoztatta a testületi tagokat az óvoda munkájáról a 2025. október 22-i testületi ülésen.

A képviselő-testület egyhangúan elfogadta a beszámolót. Az alábbiakban részleteket közlünk az óvodai tájékoztatóból.

„A pedagógus feladata csak a vezetés, az útmutatás: ő csak segít, szolgál, míg a gyermek személyisége a maga erejénél fogva fejlődik, mert a gyermek maga cselekszik.” (Maria Montessori)

Az intézmény fenntartója a Vonyarcvashegyi Nyitnikék Óvoda Intézményfenntartó Társulás.

Cím: 8314 Vonyarcvashegy, Kossuth Lajos utca 42.

Óvodapedagógusok létszáma 3 fő. Pedagógiai asszisztens 1 fő. Dajka 2 fő.

A tagóvodába felvehető gyermek létszám 40 fő. A Mókus csoport létszáma 15 fő. Méhecske csoport létszáma 19 fő. Mindkét csoport vegyes életkorú (3-6 éves) gyerekekből áll.

Gyermekek száma lakóhely szerint:

Balatongyörök	17 fő
Balatonederics	5 fő
Nemesvita	4 fő
Vonyarcvashegy	2 fő
Keszthely	2 fő
Lesencetomaj	1 fő
Nemesbük	1 fő
Hévíz	1 fő
Gyenesdiás	1 fő

A Zöld Óvoda programhoz kapcsolódóan változatos, sokszínű tevékenységeket szerveztünk.

Szeretnénk erősíteni a gyermekek, óvodai dolgozók, szülők környezettudatos magatartását.

A tagóvoda elnyerte 2024-ben az „Örökös Zöld Óvoda” címet. Kiemelt zöld programok az őszi és téli egészséghét, a tavaszi „Nyitnikék” napok.

Az évzáró alkalmával a közösségért végzett munkájukért Vonyarcvashegyen és Balatongyörökön is egy-egy szülőnek adtuk át óvodánk „Nyitnikék” díját.

Szülői közösség támogatásával megvalósult közös programok: szüreti felvonulás, Szent Mihály-napi süti vásár, papírgyűjtés, Márton-napi lámpás felvonulás a Balaton-partra, szülői bál szervezése, játékok és egyéb óvodai tárgyak javításában való részvétel, Mikulás és húsvéti csomag vásárlás, téli lakoma, farsang, közös ünnepváró barkácsoló délután (advent, húsvét), „Egy gyerek, egy palánta” programba való bekapcsolódás, úszás oktatás, anyagi hozzájárulás: játékok, eszközök, kulturális programok.

Hálásan köszönjük a szülőknek a felajánlott segítségeket, a programok finanszírozását, támogatását!

Mesemondó délelőttöt tartottunk 2025. április 11-én, ahová a környékbeli óvodásokat is meghívtuk.

Új kezdeményezésként a balatongyöröki tagóvoda „Mozdulj velünk Balatongyörökön!” címmel sorversenyt rendezett a gyerekeknek, amelyre szintén meghívta a környék óvodáit.

Részt vettünk rajzpályázatokon: Ősz szele zümmög – Ranolder János Római Katolikus Általános Iskola szervezésében, Bertha Bulcsu rajzpályázat, Balatongyöröki Vasúti kiállítás pályázat, Madarak és fák napja rajzpályázat.

Az Úszó Nemzet Programnak köszönhetően heti egy alkalommal ingyenes úszásoktatáson vettek részt a nagycsoportosok. Év végére mindenki egyéni úteme szerint szépen teljesítette a szinteket.

Szülői elégedettségmérést végeztünk. A szülői nyílt napok után lehetősége volt a szülőknek, hogy írjanak véleményt az óvodai tevékenységekről. A visszajelzések pozitívak voltak. Néhányat bemutatunk:

„Minden korosztály számára vidám feladatok voltak, a torna foglalkozás is hasznos volt. Az óvónénik figyelmesek, szeretettel foglalkoztak a gyerekekkel.”

„Köszönöm, hogy bepillanthattam a mesefoglalkozásba és a matematika foglalkozásba. A gyerekek ügyesek voltak. A pedagógusok jól kezelik a gyerekeket.”

„Nagyon kedves feladatokkal gyakorolták a számokat, számolást. Szerető közegben vannak gyerekeink!”

A jövőben szeretnénk, ha többen kifejeznék véleményüket, hiszen ez segíti a munkánkat, mi az, amire jobban oda kell figyelnünk a kölcsönös együttműködés során.

10 fő tanköteles gyermek közül óvodában maradt 3 fő. Az óvodában maradás oka: fizikai-érzelmi felkészületlenség, szociális éretlenség, két esetben SNI (sajátos nevelési igény) státusz.

A 2025/2026. nevelési évben óvodába beiratott gyermekek száma az előző évekhez képest sajnos jóval kevesebb, összesen 6 fő. Az előző évben 12 fő volt.

Az óvoda helyet ad külső szakemberek részére. Délutáni foglalkozásként a gyerekek részt vehetnek az általuk vezetett tevékenységekben, amennyiben a szülő igényli. Ebben az évben volt:

- Hittan – Szabó Péter hittan tanár

- Mesefoglalkozás – Hammer Gyuláné mesecoaching

Foglalkozásokon résztvevő gyerekek száma: hittan 3 fő, mesefoglalkozás 16 fő.

Az óvoda minden dolgozója, valamint a szülői közösség is szívügyének tekintti, hogy a gyermekek számára rendelkezésre álljanak a fejlődésükhöz szükséges feltételek, eszközök.

Mindenki azon dolgozik, hogy jó legyen az óvodába belépni, és a tárgyi környezet is ezt sugallja. Igyekszünk szépen, esztétikusan, tisztán tartani az épületet, az egyes helyiségek optimális funkcióit megtalálni, kiaknázni. Törekszünk a balesetmentes, biztonságos környezet kialakítására.

Nagyobb beruházás az elmúlt évben nem történt.

Az elmúlt időszak fejlesztései, karbantartások:

karácsonyi játék vásárlás (babaszobai játékok, fejlesztő játékok, társasjátékok, kirakók, logikai játékok, építő játékok), szőnyegek tisztittatása, konyhai eszközök beszerzése.

*Tüttőné Kovács Ibolya
igazgató*

Tájékoztató a Vonyarcvashegyi Eötvös Károly Általános Iskola 2024/2025. tanévben végzett munkájáról

A 2025. október 22-i testületi ülésre Erdei Ferenc igazgató megküldte a 2024/2025. tanév éves beszámolóját, amelyet a testület egyhangúlag elfogadott.

A beszámolóból részleteket közlünk:

Az intézményben a teljes munkaidőben foglalkoztatott pedagógusok száma 17 fő, ebből 1 fő nyugdíjas.

Az épületben – funkciójukat veszített termek átalakításával – megvalósult öt, méretében kisebb terem kialakítása. Ezek közül egy a zeneiskolai hangszerek elhelyezését, egy az SNI tanulók kiscsoportokban való ellátását szolgálja. Három helyiség egyéni/kiscsoportos foglalkozásokra, illetve zeneiskolai hangszeres órákra használható.

Folyamatos fejlesztésre igény van. A belső nyílászárók állapota helyenként rossz, javításuk, mázolásuk szükséges. A tantermek neon világítása elavult.

A testnevelés oktatásának feltételeiben vannak hiányosságok. A távolugró gödör nem alkalmas távolugrás oktatására. A tornaterem világítását fel kell újítani.

Az iskola épülete, tantermei gondozottak. A padok, székek egy részének állapota elhasznált, a termekben az internetes lefedettség jelerőssége is alkalmanként gyenge. Az interaktív táblák elhasználódtak, helyettük okostábla sokkal inkább megkönnyítené az oktatást segítő programok használatát.

Az osztályok száma 8 volt az előző tanévben. Ebben a tanévben sajnos csak 7. Első osztályt indítani az alacsony létszám miatt nem tudtunk. Négy napközis csoport és tanulószobai csoport működik. A tanulólétszám 187 fő. Balatongyöröki tanuló 38 fő. Kitűnő tanulók száma 30 fő, elégtelen érdemjegyet 2 tanuló kapott. Végzett 8. évfolyamosok száma 13 fő. Gimnáziumba felvettek száma 6 fő. Technikumba felvettek száma 7 fő. Nyelvvizsgát nem teljesített tanuló.

Az iskolában sokféle szakkör működik: angol, Bozsik futball, diákújságíró, énekkar, hangszeres foglalkozások, képzőművészet, matematika, német, relaxációs tréning, szolfézs, tánc, természettudományi.

A Keszthelyi Festetics György Zenei Alapfokú Művészeti Iskola kihelyezett tagozata iskolánk sok tanulóját tudhatja növendékei között, tehát tanulóink magas színvonalú művészeti oktatást tudnak igénybe venni. Intézményi specialitások: Erdei iskola, Di-

ákönkormányzati nap, projektnapok, Eötvös-plakett elismerés. Tanulmányi versenyeredmények közül az országos eredményeket emeljük ki: Bibliaismereti 1. helyezés, Az év diáklapja 3. helyezés, Országos honismereti levelezős verseny (10 tanuló egyénileg) 1-8. helyezés

A tanév során kettő sikeres pályázata volt iskolánknak. Kiíró: Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.

Téma: Tanulmányi kirándulás hetedikeseeknek. Elnyert összeg: 5 434 800 Ft.

Kiíró: Erzsébet Táborok, Téma: Tavaszi, ottalvós osztálykirándulás Zánkán. Pénzügyi bonyolítást nem igényelt.

Fejlesztésre váró területek:

- Az informatikai infrastruktúra elavult elemeinek (hálózat, egyes tantermi gépek) javítása, cseréje, osztálytermi aktív panelek számának bővítése. A digitális eszközpark frissítése.

- A tanítási órák nyugalmának védelme – viselkedési zavarok korrekciója.

- A gyerekek kötelességtudatának fejlesztése, az alapvető viselkedési normák elfogadtatása és alkalmazása, a kötelességek és a jogok egyensúlyba hozása.

- Testnevelés, sporteszközök bővítése.

- Az épület belső infrastruktúrájának javítása (belső nyílászárók, tantermi vizes szerelvények, padozat).

- Az alsó tagozat egész napos foglalkoztatás megvalósításának újragondolása, tartalmi elemeinek átalakítása.

A „Vonyarcvashegyi Iskola Tanulóiért, a Tehetségekért” Közalapítvány anyagi támogatást tudott nyújtani a tanulók versenyekre való utaztatásában, jutalmak beszerzésében, eszközfejlesztésben (egy darab aktív tábla tartós használatba adása).

A tájékoztató a 2024/2025. tanév végi beszámoló alapján készült, 2025. július 15-i dátummal.

*Erdei Ferenc
igazgató*

Ismerjük meg a balatongyöröki Fiatalokat!

„Úgy érzem, hogy megérkeztem.”

Schliszka Réka volt a beszélgetőpartnerem. Családról, tanulmányairól, hivatásról, szabadidőről és jövőbeni terveiről beszélgettünk.

– *Kérlek mutakozz be az Olvasóknak! Mutasd be a családodat is!*

– Budapesten születtem, sok költözés és gyönyörű balatongyöröki évek után ismét a fővárosban élek a családommal. 27 éves vagyok, gyógypedagógusként dolgoztam a Mozgásjavító Egységes Gyógypedagógiai és Módszertani Intézményben egészen a kisfiunk, Zsiga születéséig, aki karácsonykor lesz egy éves. A férjem, *Gazsi* infobionika mérnök, kutató az Országos Onkológiai Intézetben.

Szüleim 2004 óta balatongyöröki lakosok, itt találták meg az otthonukat, két kisebb testvérem ide született. Édesanyám, *Martonné Szalóky Eszter* gyógytornász, a Hévízi Honvéd Rehabilitációs Intézetben dolgozik, édesapám *Marton Tamás* művelődésszervező, korábban a Sívárt vezette itt a faluban, most a Révfülöpi Ordass Lajos Evangélikus Oktatási Központban teszi ugyanezt. Négyen vagyunk testvérek, az öcsém, *Dani* 25 éves, ő is Budapesten él, üzemmérnök informatikusnak tanul. A nagyobbik húgom *Dóri*, 18 éves, Zalaegerszegeen gimnazista, ebben a tanévben fog érettségizni. *Rita*, a legkisebb testvérünk 16 éves, ő egy győri gimnáziumban 11. osztályos.

– *Beszélg kérlek iskolai tanulmányaidról!*

– Vonyarcvashegyre jártam általános iskolába, átlagos falusi kisiskolás évek voltak sok sportolással, barátnőzéssel és tanulással.

Később kollégista lettem, a Pápai Református Gimnáziumban tanultam matematika és fizika tagozaton. Talán ezek voltak a legmeghatározóbb iskolás éveim, szerető, családias közösséget teremtett az osztályfőnököm, *Návai Anita* tanárnő. Sokan laktunk kollégiumban, így tényleg együtt formálódunk fiatal felnőttekké, azóta is erős baráti kötelékek fűznek az ottaniakhoz. Ebben az időszakban kezdtem önkénteskedni keresztény közösségekben és táborokban, évekig vezettem az iskolai Bibliakört, és rengeteget utaztam. Bár tanulással is sok időt töltöttem, mégis a személyiségem, a hitem és a szociális érzékenységem növekedett a legtöbbet a gimnáziumi éveim alatt.

Bár reál tagozatra jártam, hamar egyértelművé vált, hogy nekem inkább szociális területen van dolgom, így érettségi után az ELTE gyógypedagógiai karán tanultam szomatopedagógia és látássérültek pedagógiája szakirányokon. Gyógypedagógus diplomát szereztem,

azonban az általános tudásom mellett mozgáskorlátozott és látássérült gyermekek fejlesztése mellett köteleződtem el.

– *Hol dolgozol, jelenleg mivel foglalkozol?*

– Jelenleg otthon vagyok a kisfiammal, aki a legtöbb energiámat és kreativitásomat lekötöti. Az ő születése előtt Budapesten, a Mozgásjavító EGYMI-ben dolgoztam utazó szomatopedagógusként, nagyon közel áll a szívemhez ez a szerepkör. Olyan mozgáskorlátozott gyermekeknek tartottam egyéni mozgásfejlesztést, akik integráló, vagyis átlagos óvodába vagy iskolába járnak. Ők testnevelés óra helyett a sérülésüknek megfelelő tornára jogosultak, amit utazó szomatopedagógusok biztosítanak nekik. Így én reggelenként teletömtem a hátizsákomat fejlesztő eszközökkel, és útnak indultam Budapesten, hogy minden órát más intézményben lebonyolítva mozgásfejlesztést tartsak a legkülönbözőbb diagnózisú és korosztályú gyerekeknek. Emellett segítettem a gyerekek beilleszkedését és a pedagógusok, szülők munkáját sok egyéni konzultációval és szemléletformáló oktatással, játékos érzékenyítő órákkal. Nagyon szerettem a diákjaimat és a feladatkörömet, bízom

benne hogy egyszer még visszakapcsolódhatok a munkaközösségbe.

– *Mivel töltöd a szabadidődet?*

– Az utóbbi 10 hónapban, mióta anyuka vagyok, kicsit megváltozott számomra a szabadidő fogalma, hiszen az állandó kis társam, a kisfiam szinte mindig velem van. Leginkább a családi programokból tudok tölteni, nagyon aktív, fiatalos életet élünk így hárman. Szeretünk a természetben lenni, utazni, sátrazni, biciklizni és a barátainkkal időt tölteni. Ha véletlenül egyedül vagyok, akkor tornázok, kézműveskedek vagy a barátaimmal találkozom.

A család mellett továbbra is önkénteskedek, nyaranta keresztény nomád táborokban, évközben ifjúsági találkozókon, évközi csoportokban vállalom kisebb szerepeket, illetve személyi segítőként is részt veszek egy mozgáskorlátozott barátom mindennapi teendőiben. A férjem is kamaszkora óta önkénteskedik, szeretnénk ha a kisfiunk számára is természetes lenne ez a fajta felelősségvállalás.

– *Milyen jövőbeli céljaid, terveid vannak?*

– Most egy olyan életszakaszban vagyok, amiben úgy érzem, hogy megérkeztem, megpihenek tervek szempontjából. Sokat tanultam, dolgoztam, sokfelé jártam és megtaláltam a társamat, barátaimat, hobbijaimat. Fontos célunk volt Gazsival, hogy családunk legyen, talán ezen a téren szövögetünk leginkább terveket. Szeretnénk elég jó szülők lenni, hogy magabiztos, elfogadó és jószívű gyermekünk vagy akár később gyermekeink lehessenek.

Ha elmúlik a kisgyerekes időszak, akkor tervezek újra dolgozni és továbbképzéseket végezni, ezek mindig hozzáadtak a szakmai szemléletmódomhoz. Korábban táborokat is vezettem, még nagy pocakkal is erdőben töltöttem a nyarat és nagyon élveztem. Ha lesz rá lehetőségem, később is szívesen folytatom.

– *Mi az, ami erőt ad neked a tanuláshoz (munkához), az értékes, aktív életedhez?*

– Most a legkedvesebb motivációim a férjem és a kisfiam, nagyon sok pozitív visszajelzést kapok tőlük egy-egy mosolyban, ölelésben. Miattuk szeretnék erős, egészséges, kreatív és vidám maradni.

Sok erőt merítettem a diákjaimból is, hiszen ők azok a kis hősök, akik mozgás vagy látássérülésükkel együtt tartják a lépést nap mint nap átlagos fejlődésmenetű társaik között. Náluk van az igazi tudás a kitartásról, az újrakezdés képességéről és az alázatról.

Nagy példák ők előttem, mint ahogyan példaképeim a Szüleim is.

Kedves Réka! Köszönöm a tartalmas, mély, szép, tiszta gondolatokat!

Kívánok sok örömet kedves családot körében. Értékes hivatásodhoz szép sikereket, eredményeket!

F.B.G.

Vecsei H. Miklós volt a vendégünk

Vecsei H. Miklós színművész, Junior Prima-díjas színész volt a vendégünk a Bertha Bulcsu Művelődési Házban 2025. október 17-én, a Balatongyöröki Irodalmi Kör szervezésében.

A színház és irodalom kedvelőinek biztosan nem kell bemutatni Hasit. A magyar művészvilág meghatározó szereplője. Színész, költő, író, dalszerző, dramaturg, Shakespeare fordító. A Vigszínházban a Pál utcai fiúk musicalben Ő volt Nemecek. Közel háromszázszor játszották a darabot óriási sikerrel. A Szegedi Szabadtéri Játékokon Rómeó és Júlia szerelmi történetben Rómeót alakította. Több önálló irodalmi, zenés estje van. József Attilát, Radnóti, Cseh Tamást alakít mély átéléssel, életre keltve munkásságukat, magánéletüket. Rengeteg nyilatkozat, sok szerep állt mögötte fiatal kora ellenére. A Semmelweis című film főszereplője. Népművelő, olvasás népszerűsítő, a POKET zsebkönyvek nagykövete.

A különleges életút beszélgetésen szó volt színházról, hivatásról, a hitről és balatoni élményeiről.

Tartalmas, mély, szép, tiszta, igaz gondolatokat hallottunk a családjáról, az apaságról, arról, hogy mi a színház, hogyan alakult ki, hogyan ér el a nézőkig, mi zajlik a lelkekben, bennünk és a színészen. Mesélt a megélésről, az átélés művészetéről, amikor katarzis van a színpadon is és a nézőben is.

Szárnyaltunk vele a kultúra világába, az Ő világába. Felemelő érzés volt. Fiatalon igazi kincset tud átadni.

Nagyszerű ember és nagyszerű művész.

F. B. G.

Az Országos Kismotorfecskendő-szerelési Bajnokság szervezője

Nemes István

Októberi számunkban részletesen beszámoltunk a 2025. szeptember 6-án Balatongyörökön megrendezett Országos Kismotorfecskendő-szerelési Bajnokságról, amelynek fő szervezője *Nemes István* volt.

Megkértük, mutakozzon be a kedves Olvasóknak, beszéljen az országos bajnokságról.

– Tösgyökeres balatongyöröki vagyok, szüleim, nagyszüleim Balatongyörökön születtek. Édesapám lánytestvérének az első férje Bertha Bulcsu író volt. Két gyermekem van: Laura és Viktor. Mindketten kézilabdáznak. Laura most épül fel súlyos térsérülésből, nemrég műtéten esett át.

Én magam harminc évig kézilabdáztam, hivatásos tűzoltóként aktív versenyző voltam országos tűzoltó versenyeken.

Keszthelyen dolgoztam húsz év szolgálati viszonyban hivatásos tűzoltóként, nyugdíjba vonulásomig. A Györöki Hamutiprók Hagyományörző Önkéntes Tűzoltó Egyesület elnökhelyettese vagyok. 2010. óta, 15 éve szervezem a Magyar Tűzoltó Szövetség által meghirdetett Országos Kismotorfecskendő-szerelési Bajnokságot.

Minden évben nyolc helyszínen rendezzük meg a bajnokságot. Az egyik legnépszerűbb helyszín Balatongyörök. Ebben az évben az ország legnagyobb tűzoltó sportrendezvénye itt nálunk, Györökön volt, szeptember 6-án. 430 fő versenyző vett részt ezen a napon, hozzátartozóikkal együtt 600-700 ember látogatott el településünkre, itt szállt meg, itt fogyasztott, itt vásárolt, ami komoly bevételt jelentett a településnek.

A versenyt több kategóriában az „Országos Kismotorfecskendő-szerelési Bajnokság” honlapunkon hirdetjük meg, amelyre nevezni kell a csapatoknak. A csapatok létszáma minden kategóriában hét fő. A kategóriák: modern, női retró, férfi retró, ifi lány, ifi fiú. Az elért eredmények megtekinthetők a honlapon.

Komoly előzetes felkészülést, edzést, gyakorlást igényel a versenyen történő megmérettetés. A sikerhez elengedhetetlen a gyorsaság, a tűzoltó szakfelszerelések pontos használata és az összehangolt csapatmunka.

A Magyar Tűzoltó Szövetség biztosítja az eredményhirdetéshez a kupákat, érmekeket. 2025-ben a hetedik országos verseny volt Balatongyörökön, amelyre 43 csapat nevezett. Kilenc csapat határon túli magyar területről érkezett, Erdélyből, Felvidékről, amely külön öröm számunkra.

Ebben az évben felkérést kaptam a Vajdasági Tűzoltó Szövetség által Magyar Kanizsán első alkalommal szervezett versenyen történő részvételre, valamint Erdélyben Csíkszentmiklósról is meghívást kaptam. Mind-

két magyarul beszélő területéről több csapat is érkezett a balatongyöröki bajnokságra.

Ezúton is köszönöm a Balatongyöröki Önkormányzat támogatását, és mindenkinek, aki részt vett a györöki verseny szervezésében, megvalósításában, a verseny előtt segített a pályát megépíteni, a versenyt követően lebontani.

Igazi közösségépítő csapatmunka volt. Családom, barátaim, egyesületi társaim segítségével nélkül nem jöhetett volna létre. Nagyon köszönöm!

Az Országos Kismotorfecskendő-szerelési Bajnokság szervezését mind a nyolc helyszínen folytatni szeretném a további években, amíg erőm, egészségem engedi. Sok előkészítő, szervező munkát igényel ugyan, de a bajnokságok hangulata, az élmény pótolhatatlan számomra és remélem a résztvevő csapatok számára is.

Köszönöm, hogy példát mutattál

Nemes István lánya, *Nemes Laura* meglepetést szerzett édesapjának az Országos Kismotorfecskendő-szerelési Bajnokság megnyitó ünnepségen. Megható gondolataiban édesapját méltatta.

Kedves Vendégek, Tisztelt Versenyzők, Hölgyeim és Uraim!

Engedjék meg, hogy ma ne csak a versenyről szóljak, hanem valakiről, akinek mindannyian köszönhetjük, hogy most itt lehetünk. Az édesapámról.

Ő volt az, aki megálmodta ezt a versenyt, és aki minden erejét, idejét és szívét beleadta, hogy ez az álom valóra váljon. Bár sokan kételkedtek benne, ő nem adta fel. Nem hallgatott a kétségekre, hanem hittel, szorgalommal és rengeteg munkával végigcsinálta. És ma itt

állunk, a bizonyíték előtt, hogy a lehetetlennek hitt dolgok is megvalósíthatók.

Szeretném elmondani azt is, hogy egy ilyen álmot soha nem lehet egyedül véghez vinni. Apa mögött ott áll egy szerető feleség, aki nap mint nap mellette volt. Ő adott erőt a mindennapokban, türelmet és szeretetet akkor is, amikor az akadályok túl nagyoknak tűntek.

Ott vannak a barátok is – azok, akik nemcsak szavakkal, hanem tettekkel is mellette álltak. Akik időt és energiát áldoztak, akik segítettek, ahol és amikor csak kellett. Ők mutatták meg, hogy az igazi barátság nem a szavakban, hanem a tettekben mérhető.

Ott voltak, amikor kellett egy plusz kéz, egy bátorító szó, vagy csak valaki, aki azt mondja: „Menni fog!” Ők mutatták meg igazán, mit jelent az összetartás, a közösség, és hogy az igazi barátság mindig ott áll mögöttünk a legnehezebb pillanatokban is.

Apa, neked szeretném most nyilvánosan megköszönni, amit tettél.

Köszönöm, hogy példát mutattál nekem és mindannyiunknak: hogy hittel, kitartással és szorgalommal bármit el lehet érni.

Köszönöm, hogy megmutattad, soha nem szabad feladni, még akkor sem, ha mások kételkednek bennünk. Köszönöm, hogy mindezt nemcsak magadért, hanem értünk, a közösségért tetted.

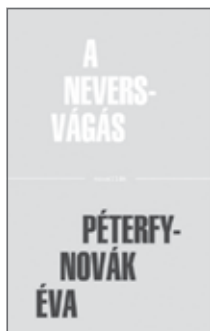
Ez a nap a tűzoltóké, a bátorságé, a közösségé – de egy kicsit a Tiéd is.

A Te álmod, a Te munkád, a Te szíved hozta létre.

Végül azt kívánom mindannyiunknak, hogy ez a verseny ne csak megmérettetés legyen, hanem igazi ünnep. Ünnepe annak, hogy összefogással, szeretettel és barátsággal bármire képesek vagyunk.

Könyvajánló

Péterfy-Novák Éva: **A Nevers-vágás**

Egy pillanat, egy mozdulat

– és minden megváltozik. Péterfy-Novák Éva új novelláskötete az emberi kapcsolatok rejtett töréspontjait vizsgálja: a barátságok, házasságok, szerelmek apró repedéseit, amelyekből néha végzetes sebek lesznek. A Nevers-vágás történetei a szocializmus éveitől a jelenig vezetnek, miközben éleslátással és finom iróniával mutatják meg, milyen fájdalmasan ismerős tud lenni az élet. Egy könyv azokról a pillanatokról, amelyekről mások inkább hallgatnak.

Ízes fogások gyűjthető receptek

Kedves Olvasóink!

Minden hónapban megosztjuk Önökkel egy helyi lakos receptjét, olyan finomságot, amely az adott hónaphoz, évszakhoz vagy ünnephez kötődik. Az alábbi receptet köszönjük szépen Stinner Frida balatongyöröki lakosnak.

Sült tarja vargányás-tejszínes mártással

Hozzávalók (4 adaghoz):

● 4 szelet tarja ● 400 g vargánya (vagy más erdei gomba) ● 1 fej hagyma ● 2 gerezd fokhagyma ● 200 ml főzõtejszín ● vaj ● só, bors ● kakukkfű

Elkészítés:

A tarjaszeleteket sózzuk, borsozzuk, majd kevés zsiradékkal 180 °C-ra előmelegített légkeveréses sütőben kb. 30 percig sütjük. Ezután megfordítjuk, és a másik oldalukat is megpirítjuk. Közben egy serpenyőben kevés vajon megdinszteljük a finomra vágott hagymát és fokhagymát. Hozzáadjuk az apróra darabolt gombát, sózzuk, borsozzuk, majd addig pirítjuk, amíg kissé le nem sül. Felöntjük a főzõtejszínnel, ízesítjük kakukkfűvel, és folyamatosan kevergetve sűrű, krémes gombamártást főzünk belőle. A csaknem készre sült hússzeletekre rákanalazzuk a mártást, és még kb. 5 percig viszatesszük a sütőbe, hogy az ízek összeérjenek.

Tetszőleges körettel kínáljuk.

Más erdei gombával is nagyon finom a végeredmény.

AI illusztráció

Beszélgetésekkel, workshopokkal készülünk az év végére

Az idei év utolsó negyedében sem hagyjuk unatkozni a balatongyörökieket. A jól ismert és megszokott programok mellett igyekszünk újdonságokkal is szolgálni, így volt ez az elmúlt egy hónapban is. Október 17-én az *Irodalmi Kör* és a *Becehegyért és Paphegyért Egyesület* jóvoltából vendégeskedett nálunk *Vecsey H. Miklós* színművész. A *Semmelweis* című film főszereplője mesélt a színész szakma szépségeiről és árnyoldalairól, a különböző szerepek megformálásáról és arról is, hogy hol láthatja őt a közönség a közeljövőben. Hasi – ahogy sokan becézik – zenével is megörvendeztette a résztvevőket, nem csak énekhangját, hanem gitárjátékát is élvezhette a publikum.

Október 23-án szép számmal ünnepeltünk együtt a temetőben. A *Honismereti Kör* társszervezésében megvalósult megemlékezés fáklyás felvonulással kezdődött, a résztvevőkkel közösen az önkormányzattól a temetőig vonultunk. Itt *Doma László* történész elevenítette fel azokat az eseményeket, amelyek az 1956-os forradalom és szabadságharc kitöréséhez vezettek. Szólt természetesen a budapesti és vidéki eseményekről, majd a véres megtorlásról és az azt követő időszakról is. Az ünnepség részeként *Pelikán Péter* versmondó *Tamási Lajos: Piros a vér a pesti utcán* című költeményét szavalta el. Az emlékműnél koszorúzott *Bánkiné Király Zsuzsanna* polgármester és *Kiss László Tibor* alpolgármester, valamint *Piszer Péter*, a Honismereti Kör elnöke. A megemlékezők mécseseket helyeztek el a reliefnél.

Október 25-én több program közül válogathattak a györökiek. A német közösség *Bobby Car versenyt* és családi napot szervezett, a *Balatongyöröki Turisztikai Egyesület* pedig a hagyományos Becehegyi Bortúrára várta a vendégeket. Mi, a művelődési házban a családokra fókuszáltunk, hiszen ekkor tartottuk a *Tökölődő játszóházat*. A gyerekek szüleikkel együtt belevetették magukat a tökfaragásba, volt olyan, aki a helyszínen készítette el az alkotást, mások otthonról hozták a tök-lámpást. A versenyt egy különleges szellemhajó nyerte, amelybe még ágyút is szereltek a készítői. A tökfaragás mellett számos más őszi és halloweeni dekorációt készítettünk, nagy népszerűségnek örvendett a denevér és a fonalból készült pók is.

Október utolsó hetében két napra bezártunk, de mi ekkor sem pihentünk. Rendet raktunk a művelődési házban és a könyvtárban, sok szemetet kidobtunk, szelektáltunk, rendszereztünk. Fontos volt ez azért is, hogy olvasóink egy rendezett könyvtárba érkezenek meg, de fontos volt nekünk is, azért, hogy megtaláljuk a dolgainkat. Dolgozunk azon, hogy valamilyen formában bővíthessen a könyvtár, hiszen kinőttük, egyre ke-

vesebb a hely az új könyveknek. Bizom benne, hogy erre a jövőben valamilyen formában megoldást találunk.

Novemberben ismét minden héten volt és lesz program a művelődési házban. Negyedikén folytatódott a *Miért szép?* című interaktív verses estünk november hatodikán pedig *Szolnoki Péter* énekes, dalszerző volt a vendégünk. A *Bon-Bon* együttes frontemberével ezúttal is *Varga Endre* fuvolaművész beszélgetett muzsikáról, zenekarokról, dalokról és tervekről.

November nyolcadikán tartottuk az idősek napját, amelyre a település számos szépkorú lakója eljött. Műsort adtak a györöki óvodások, a *Györöki Kórus* és a *Senior Örömtánc csoport*, a felkészülést és a részvételt ezúton is köszönöm nekik. Az est fénypontja az operett est volt, *Hertelendy Attila* és *Foki Veronika* színművészek gondoskodtak a jó hangulatról. A vacsora alatt és után *Markó Krisztián* harmonikázott.

November 13-án *Wágenhoferne Pohl Magdolna* természetgyógyász-fitoterapeuta tartott előadást a gyógynövények jótékony hatásairól. A tervek szerint a szakember tavasszal visszatér hozzánk egy előadás-sorozattal. Csatlakoztunk az *Országos Rajzfilmünnephez*, amelynek keretében három mesét vetítettünk három különböző korosztálynak.

Folyamatosan zajlik a két szakkörünk, a szövés kereten és a gyöngyfüzés középhaladó. Ez utóbbihoz folyamatosan lehet csatlakozni, a kezdőket is szívesen látjuk.

Továbbra is arra biztatok mindenkit, hogy kövesse a Facebook oldalunkat, illetve jelezze, ha szeretne e-mailt kapni az aktuális programjainkról. Emellett a legfrissebb plakátok mindig kikerülnek a hirdetőtáblákra, ám az időjárás sajnos sokszor idő előtt eltávolítja azokat. Ebben a hírlevélben, és azt ezt követőekben rendszeresen benne lesznek a programjaink, de a kínálat sok esetben bővül, ezért érdemes több fórumról tájékozódni. Jöjjenek be hozzánk, nézzék meg a programjainkat, találkozzunk, beszélgessünk.

Regman Karola
mb. intézményvezető

Programjainkról tájékozódhat a
Bertha Bulcsu Művelődési Ház és Könyvtár
Facebook oldalán is

Pályázati támogatásból

Új könyvek a könyvtárban

A 2025-ös Wekerle Sándor könyvtár bővítési pályázatnak köszönhetően könyvtárunk idén ismét értékes új kötetekkel gazdagodhatott. A támogatás révén kedvezményes áron szerezhettünk be angol, német, olasz és francia nyelvtanuláshoz használható ismeretterjesztő könyveket, valamint a magyar nyelv és helyesírás témakörét feldolgozó kiadványokat. A gyűjteményünk emellett több új, igényes mesekönyvvel is bővült, hogy a legkisebb olvasók is találjanak benne kedvükre valót.

Sikeresen vettünk részt a Márai-programban is, így a könyvtárunk 200.000 Ft értékben rendelhetett a programban elérhető kötetek közül. Számos regény, ismeretterjesztő munka és sok mesekönyv is bekerült a „kosárba”, amelyeket hamarosan szállít majd a Könyvtárellátó Nonprofit Kft. Több, mint 60 könyv érkezik majd, amelyet igyekszünk mielőbb feldolgozni, állományba venni és az olvasók számára elérhetővé tenni.

Várjuk Önöket továbbra is sok szeretettel és még több jó könyvvel!

	Bertha Bulcsu Művelődési Ház és könyvtár Aktuális programok
11.14 10.00	Lengemesék vetítés gyerekeknek az Országos Rajzfilmünnep keretében
11.14 16.00	Kojot négy lelke vetítés fiataloknak és felnőtteknek az Országos Rajzfilmünnep keretében
11.20 9.30	Zengő-ölelő zenés foglalkozás 0-3 éves gyerekeknek
11.20 17.00	Történelem dióhéjban W. Zsurka Ágnes előadása
11.21 18.00	Zuhanó lángok közt Csere Péter könyvbemutatója
11.22 16.00	Varázshangok játszóház
11.27 18.00	A magyar pop-rock ikonikus együttesei Kiss Tamás zenés előadása
11.29 15.00	Karácsonyi készülődés gyertyaöntő workshop
12.02 18.00	Miért szép? interaktív verses est Simándi Péterrel
12.12 16.00	Karácsonyi készülődés mézeskalács workshop
12.13 15.00	Karácsonyváró játszóház
12.18 17.00	Falukarácsony

BALATONGYÖRÖK

Hirdetésekkal
kapcsolatos
információk

Gyógyszert ésszel gyógyszerésszel

Az alvásról

Ebben a fejezetben az alvás témáját szeretném körbejárni.

Az alvás szervezetünk egyik legfontosabb regeneráló tevékenysége. Nagyon fontos, hogy elegendő ideig és jó minőségben aludjunk.

Az alvási idő függ az életkortól, a fizikai aktivitástól, életmódtól, betegségektől is.

Felnőtteknek 7-9 óra alvás időre van szüksége, gyermekeknek életkortól függően az alvás ideje hosszabb, például egy óvodásnak akár 10-13 óra, általános iskolás gyermeknek 9-11 óra. 65 év feletti felnőttnek elegendő a 7-8 óra alvás.

A sok alvás ugyanúgy káros, mintha keveset alszunk. Az alvás minősége meghatározó lehet egészségünk fenntartásában. A jó alvás segíti az agy és az izomzat regenerálódását. Erősíti immunrendszerünket.

Az alvásnak 5 fő szakasza van, amelyek az éjszaka során ismétlődnek. A jó minőségű alvás zavartalan, és többször megismétlődnek az alvás fázisai.

Az alvás szakaszai:

- Szendérgés (alvás 5-10 százaléka), ébrenlét és alvás közti átmenet, ilyenkor az agyi aktivitás csökken, az izmok tartása csökken.
- Felületes alvás (ez a szakasz az alvás idő fele), az alvás mélyül, a szívverés lassul, testhőmérséklet csökken, a légzés lassul.
- Középmély alvás (alvás idő 10 százaléka), lassú agyhullámok, a vérnyomás csökken.
- Mélyalvás (alvás idő 15-20 százaléka), a legmélyebb alvási szakasz, az agyi aktivitás lelassul, a test regenerálódik.
- REM-szakasz: A gyors szemmozgásos alvás szakasza, ami az alvás időnk 20 százaléka, az agyi aktivitás hirtelen megnő. Ebben a szakaszban álmodunk.

A jó alvás titka több összetevőből áll:

Az elalvási időpont legyen rendszeres. Minden nap ugyanabban az időpontban próbáljunk lefeküdni. Ez segít szinkronizálni a belső biológiai óránkat.

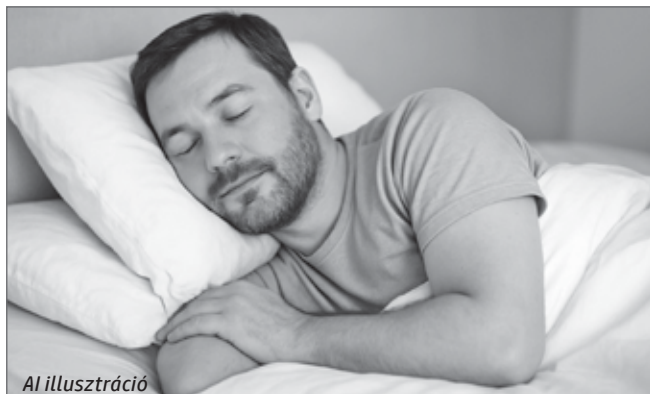
A nappali fénynek kiemelkedően fontos szerepe van a belső biológiai óránk szabályozásában. Minél több időt töltünk a szabadban természetes fényben, annál könnyebb beállítani az alvás-cirkadián ritmusunkat.

A szoba, ahol alszunk, legyen sötét, csendes, bekapcsolt elektromos készülékektől mentes.

Fontos a szellőztetés. Alváshoz a megfelelő hőmérséklet 17-20 celsius fok.

Elalvás előtt egy órával ne nézzünk bekapcsolt képernyőt. A képernyő kék fénye gátolja a melatonin termelést, ami szükséges az elalváshoz.

Elalvás előtt segíthet egy csendes olvasás, nyugtató zene, az izmok enyhe nyújtása.

AI illusztráció

Könnyű vacsora - jó alvás. Kerülni kell a zsíros, nehéz ételeket. Az alkohol stimulálja az idegrendszert, ezáltal megnehezíti az elalvást, és rontja az alvás minőségét.

Ha nem sikerül elaludni, ne stresszeljünk rá. Az alváspánik nem segít. Első lépésként használjunk alvást segítő vitaminokat, nyomelemeket, illóolajokat.

Elalvást segítő illóolajok: levendula, vanília, rózs, jázmin, szantálfa, kamilla, tömjén.

Mindegyik olajnak van egyéb hatása is, ezt beszéljük meg szakemberrel.

Használhatjuk aromaként, bőrfelületre csepegtetve, ilyenkor hígítani kell, vagy tegyünk néhány cseppet a párnahuzatra.

Elalvást segítő vitaminok, nyomelemek: B12-, B6-, C-, D-, E-vitamin, vas, magnézium, szelén, Omega3. Használatuk előtt beszéljünk szakemberrel.

Alvást segítő gyógynövények: valeriána, citromfű, komló, orbáncfű, levendula, kamilla.

A melatonin egy hormon, amelyet a tobozmirigyünk termel. Feladata az alvás-ébrenlét ciklus szabályozása. Sötétben nő a termelődése, ezáltal segíti az elalvást. Normál esetben termelődik elég belőle, de a napi stressz, a képernyők gyakori használata, a kék fény, az éjszakai műszak, időzóna váltás csökkenti a szintjét.

A melatonin alkalmazás előtt szakemberrel kell beszélni. Lehetnek mellékhatásai, mint fejfájás, nappali álomosság, gyomorpanaszok.

A gyógyszerárban különböző recept nélküli alvást segítő szerek kaphatók. Alkalmazásuk előtt érdemes gyógyszerész szakemberrel konzultálni, figyelembe kell venni meglévő gyógyszereket, betegségeket, alvásproblémákat.

Amennyiben az alvással kapcsolatos panaszok ezek után sem javulnak, receptre javasolhat orvosunk valamilyen altatószert. Az altatószerek alkalmazásának hossza, a bevétel ideje és formája különböző lehet. Felétlenül be kell tartani a szakember utasításait.

Bízom abban, hogy tudtam segíteni.

Tisztelettel várom Önöket az Egészségházban, Balatongyörökön.

*Dr. Somogyi Zsolt
szakgyógyszerész*

Tájékoztatás a felnőtt háziorvosi ellátás helyzetéről

Dr. Szabó Márta Judit háziorvos megküldte éves beszámolóját a 2025. október 22-i testületi ülésre. Szóban is tájékoztatta a képviselőket a háziorvosi ellátásról.

Az alábbi beszámolót a testületi tagok elfogadták:

2025. áprilisban a Vonyarcvashegyi Önkormányzat által meghirdetett háziorvosi állás pályázatra jelentkeztem, amelyet sikeresen elnyertem.

2025. július 1-jén kezdtem meg a munkát Bódis Bettina ápolónővel a vonyarcvashegyi és balatongyöröki háziorvosi praxisban.

2025. szeptembertől a rendelési idő kibővült, így heti háromszor két órát rendelünk Balatongyörökön, amelyből egy, a szerdai rendelés direkt délutáni időszakra került.

A jelenlegi heti háromszor két órás rendelési időt kitöltjük, úgy látjuk a továbbiakban is szükséges és eleget a betegforgalom szempontjából.

A rendelőben az előírtaknak megfelelően minden eszköz rendelkezésre áll a betegek korrekt ellátása szempontjából.

Nyár óta mind a praxisban nyilvántartott betegek, mind a betegforgalom folyamatos növekedést mutat.

Sajnos a NEAK a havi betegállományról szóló igazolást három hónapos eltolódással küldi, így pontos számokat egyelőre nem tudunk.

A praxisban a következő program az influenza elleni védőoltás.

Amint megkapjuk a Keszthelyi Népegészségügytől az influenza elleni védőoltásokat, kihirdetjük a rendelőben az influenza elleni oltás felvételének lehetőségét.

A lakosság körében való tájékoztatásban kérjük az önkormányzat segítségét.

A vastagbélrák szűrés is elkezdődik a praxisban, amelyre az eszközöket, egységcsomagokat és behívókat a népegészségüggyel már egyeztetttük.

Örömkre szolgál, hogy a Balatongyöröki Stark Patika fiókgyógyszertárával is jól együtt tudunk működni.

Bízunk a gördülékeny és hosszantartó együttműködésben.

Dr. Szabó Márta Judit és
Bódis Bettina

Stark Patika

Dr. Somogyi Zsolt
szakgyógyyszerész

Nyitvatartás

Hétfő	08:00-10:00
Szerda	13:00-16:00
Péntek	08:00-12:00

Háziorvosi rendelés

Dr. Szabó Márta Judit

Hétfő	Balatongyörök	08:00-10:00
	Vonyarcvashegy	10:30-12:30
Kedd	Vonyarcvashegy	09:00-13:00
Szerda	Balatongyörök	12:00-14:00
	Vonyarcvashegy	14:30-16:30
Csütörtök	Vonyarcvashegy	09:00-13:00
Péntek	Balatongyörök	08:00-10:00
	Vonyarcvashegy	10:30-12:30

A rendelő telefonszáma: 06 83/348 589
Mobiltelefonos elérhetőség: 06 30/309 8264
E-mail elérhetőség: hazi orvos@vonyarcvashegy.hu

Gyermekorvosi rendelés

Dr. Tótok Mária

csecsemő- és gyermekgyógyász gyermek
tüdőgyógyász szakorvos

Hétfő	Gyenesdiás	08.00–11.00
	(06 83/316 826)	
	Balatongyörök	11.30–12.30
Kedd	Vonyarcvashegy	08.00–11.00
	(06 83/348 043)	
Szerda	Gyenesdiás	08.00–11.00
Csütörtök	Gyenesdiás	11.00–14.00
Péntek	Vonyarcvashegy	08.00–11.00

Sürgős esetben telefonszám: 06 70/977 5831

Gyermekorvosi ügyelet telefon: 1830

Zalaegerszeg, Botfy Lajos utca 1.

Hétköznap 16.00–20.00

Szombat, vasárnap, ünnepnap 08.00–20.00

JELES XI. NÉVNAPOK

november

Történelem, művelődéstörténet, néphagyományok és szólások tükrében

A 30 napos **november** az őszi végét, a télre való készülődést jelzi. Az időjárás a komorságával, a ködös, fagyos reggelekkel, a korai sötétedéssel, az elmúlás hangulatát árasztja. A színes fák „ledobják” pompás ruházatukat, átadva magukat a szürkesség és a csendesség uralmának. A borongós arculat ellenére november különösen gazdag ünnepekben, rítusokban, amelyek a természet körforgásához, az emberi élet ciklusaihoz, és a közösségi eseményekhez kapcsolódnak. Az erdőket járva gyűjthetjük még a makkot, a vad- és szelidgesztenyét, melyet megsüthetünk, illetve a makkból és vadgesztenyéből játékos figurákat készíthetünk. Távolról hallhatjuk a szarvasbögést, hiszen tart a vadászat, a *vaddisznóhajtás*, amely sok helyen vadászlakomával zárul. A szabadtéri mezőgazdasági munkák, a káposzta, a tökfélék, a répa beszedésével fokozatosan befejeződnek, hogy átadják helyüket a beltéri közösségi feladatoknak. November a falusi néphagyomány szerint nemcsak az élelmiszer-szerzésről szól, hanem azok feldolgozásáról is. Hosszú évszázadokon keresztül számos régióban maradtak fent a közösséget teremtő munkák: a *kukoricafosztás*, a *morzsolás*, a *tollfosztás* és a *téli fonók előkészítése*. Így egyszerre volt jelen a természethez való alkalmazkodás, a közösségi összetartozás, és a transzcendens világgal való kapcsolat keresése. Ezekben a falusi közösségekben munkavégzés közben sokat énekeltek, tréfálkoztak, és eközben születtek a rigmusok, a hiedelmek, a szokások. Így említhetjük a *kukoricafosztást-morzsolást*, amit több helyen párválasztási alkalomnak is tartottak. Ha valaki piros csöví kukoricát talált, annak „csók járt”, majd jött a házasság. Novemberben a *Skorpió* csillagjegy tartja magát, de helyét 22-től a *Nyilas* veszi át. A *festészetben és szobrászatban* ezért novembert őszi lombszín ruhájú, repülő ifjúként jelenítették meg, *fején olajág-koszorúval* (főleg a mediterrán térségben, mert november az olajbogyószüret kezdete), *bal kezében a hónap terményeivel, répa- és káposztafélékkel teli tálat tartva*. A jobb kezében pedig a *Nyilas csillagkép attribútumával*. Ábrázolták még a nyilazó vagy nőrabló kentaurral, illetve a mezőgazdasági munkát végző ökrökkel szántó-vető-, olajbogyót szüretelő vagy préselő emberrel, de disznókat makkoltató pásztorral is, a helyi éghajlattól függően.

De honnan is ered november neve? A latin „*novem*” szóból, ami „*kilencet*” jelent. Ahogy október kapcsán említettük, a márciussal kezdődő régi római naptár 10 hónapból állt. A kilencedik helyet a „*novem*”, azaz *november* foglalta el. A Julius Caesar-féle naptárreform

a 10 hónapos naptárt megtoldotta két hónappal (január és február), de a „*novem*” is megőrizte eredeti nevét és vitte magával, és maradt a Gergely-naptár *tizenegyedik* hónapjaként.

November névváltozatai hűen tükrözik a szürkesség, az elmúlás, az elcsendesedés hangulatát. Az ősi magyar mondákban „*Disznótor*”, a székely-magyar naptárban „*Enyészet*”, vagy „*Nyilas hava*”, a régi katolikus naptárban „*Szent András hava*”. A meteorológusok „*Őszutóként*” emlegetik, a 18. századi nyelvújítók „*Gémberesnek*” nevezték. Csokonai Vitéz Mihály „*Az Ősz*” című költeményének kiemelt részlete ekképpen festi le novembert:

„Eljött már november didergő hónapja,
Hideg szele a fák ágait megcsapja.
Meghalva elhullnak a sárga levelek,
Játszadoznak vélek a kegyetlen szelek.
Az ajtónál álló télnek hideg zúzza
A zöld ligeteket s mezőket megnyúzza.
Hideg eső csorog, csepeg egész éjjel,
A fázékony Auster havat is hány széjjel.
A borongós égnek sűrű felhőzése
Házba zárt szívünknek kedvetlenedése
Jer barátom, minden únalmat üzzünk el.”

A „fázós” hangulatot idéző költemény vége borozgatásra, közösségi beszélgetésekre invitál, utalva a régi népi hagyományokra, mivel a hónap második felétől elkezdődnek a bálók és a disznóölési mulatságok is. Ezért novembert „*kisfarsangnak*” is nevezték.

Novemberhez is a jeles névnapok mellett számos történelmi-művelődés- és egyháztörténeti esemény kapcsolódik. Itt a legfontosabbakat említhetjük:

November elseje a **Mindenszentek napja** (*Festum Omnium Sanctorum*), a 9. századtól a katolikus keresztény világ e napon tartja az *összes ismeretlen szent*, és az *isteni boldogság-mondások ünnepét*, melyet IV. Gergely pápa tett hivatalossá. A *Halottak napjának* előestéjének (vigiliájának) is tekintik. A néphit sokféle hiedelmet, szokást őriz, azt vallva, hogy éjszaka haz látogatnak a halottak, ezért számos településen megterítették nekik, azzal a mondással: „Éjszaka *hazagyűnnek*, lássák, *hogyan van mit önnyi*.” A népi táplálkozásban ezen a napon gazdagon étkeztek: *húsleves*, *töltött tyúk*, *diós-mákos kalács* került az asztalra. Ezután tartották a „*Halottak hetét*”, amelynek első napja **november 2-a**, a **Halottak napja**. Ezt a napot Szent Odilo, Cluny bencés apát 998-ban vezette be emléknapként. Egyes magyar vidékeken, a régi paraszti világban ezen a napon „*kóduskalácsot*” sütöttek, amit a temetők kapujában várakozó koldusoknak, szegényeknek ajándékoztak. A sírokra pedig a halott kedvenc ételeit helyezték, mint „*mennyei ajándék*.” A régi szokások világából kilépve, napjainkban november 2-án a gyertyák, mécsesek meggyújtásával, virágokkal emlékezünk mindazokra,

akik életünk részesei voltak, akiket szerettünk, öleltünk. A temetők fényessége, az örök világosság meghatározó érzése, juttassa eszünkbe, hogy: *„Emlékezni az év minden napján kell, nem csupán november elején”*. November elseje Magyarországon 2000 óta ismét munkaszüneti nap. Itt jegyezzük meg, hogy mostanában hazánkban is egyre divatosabbá válik a „Halloween” ünnepe, ami a kelta *Samhain* nevű ősi hitvilágra vezethető vissza, a „kőbor lelkek”, a kelták Halotti Istenének éjszakája, ami október 31-re esik, a Mindenszentek előtti napra. Amerikában és Kanadában igen népszerű. Ehhez az ünnephez szintén sokféle hagyomány fűződik: *furcsa, félelmet keltő jelmezek, töklámpák, tökfaragás*. Ez utóbbi a magyar néphagyományok között is ismert volt. A Halottak napja bensőségebb és lelki jellegű emlékezés, a Halloween inkább szórakozás, játékos ünnep. *Ilylyés Gyula* (+1983) Kossuth-díjas írónk, költőnk is 1902-ben ezen a napon látta meg a napvilágot.

November 3-a, **a magyar tudomány napja**, hivatalosan 2003-tól ünnep, emlékezve arra, hogy 1825-ben ezen a napon ajánlotta fel *Széchenyi István* egy évi jóvedelmét a Magyar Tudós Társaság létrehozására, ami a Magyar Tudományos Akadémia elődje. Ezen a napon hunyt el Kosztolányi Dezső (1885-1936), a 20. századi magyar széppróza és líra egyik legnagyobb alakja.

November 4-e, 2013-tól **nemzeti gyásznap**. **1956-ban a hajnali 4 óra 15 perckor meginduló szovjet hadsereg inváziója megpecsételte a forradalom és szabadságharc sorsát, leverte, majd következett a véres megtorlás.**

November 13-a, 2011-től a **magyar nyelv napja**, mert 1844-ben ekkor iktatták törvénybe a magyar nyelvet államnyelvként, és éppen 150 éve, 1885-ben született *gróf Klebelsberg Kunó*, a 20. század legkiemelkedőbb oktatáspolitikusa.

November 17-én, 1873-ban **egyesült Buda és Pest, Budapest** néven. *Csokonai Vitéz Mihály* 1773-ban ezen a napon született Debrecenben.

November farsangi bálók, mulatságok, felvonulások hónapja is, amelyekhez több egyházi-kultúrtörténeti, időjárásjósló néphagyomány, szokás, mondóka, szólás fűződik, és nagyon sok jeles névnapkal büszkélkedik. Mindegyiket lehetetlen felsorolni, azt a párat emeljük ki, amelyek jelentős szerepet töltenek be múltunk értékeinek megőrzésében.

November 4-én Károly, eredetere két magyarázat áll fenn: az egyik a török-magyar „karul, karvaly” szóból, jelentése: *karvaly, turulmadár, bátor*; a másik: a latin „*Carolus*” névből képzett germán „*Karl*” alakjából, jelentése: *szabad ember, férfi*. Itt jegyezzük meg, hogy a „király” szavunk is a Károly névből eredeztethető. A korai középkorban főleg a frank és germán területeken, az uralkodó családokban volt gyakran használatos. A név első viselője a *Frank Birodalom feje, I. Károly* császár, azaz *Nagy Károly* (ur. 768-814. január 28-án hunyt el, ezért ez a nap a másik fő Károly névnap nap-

tárunkban.). A „*Karoling-renaissance*” kulturális stílus és érték az ő nevéhez fűződik. A Károly név a későbbiek során az angol-belga-spanyol dinasztiákban, és a Habsburg-házban is népszerűvé vált. Hazánkban elsőként, mint uralkodó, az *Anjou-házból való I. Károly*, azaz *Károly Róbert* (ur. 1307-1342) viselte ezt a keresztnévet, aki mind területileg, mind gazdaságilag megerősítette az akkori Magyarországot. Itt említjük meg Károly Róbert unokáját (Nagy Lajos fiát), aki *II. Károly* (*Kis Károly*) néven mindössze 42 napig uralkodott. A további korszakokban a Habsburg-házból kikerülő *III. Károly* (1711-1740), magyar király, Mária Terézia édesapja, aki egyben VI. Károlyként a német-római császári címet is birtokolta. Nem csupán keresztnévként szerepelt, hanem település névként: pl. *Nagykároly* (Szt. márnémetitől 34 km-re), valamint „i” képzővel „*Károlyi*” családi névként is. A 19. századtól egyre népszerűbb keresztnév, ahogy napjainkban is. Híres Károlyok: *Kisfaludy Károly* (1788- 1830) reformkori költő, drámaíró; *Knezić Károly* (1808-1849) és *gróf Vécsey Károly* (1803-1849) tábornokok, aradi vértanúk; *Lotz Károly* (1833-1904) német származású magyar festőművész; *Kós Károly* (1883-1977) temesvári építész, grafikus; *Eperjes Károly*, Kossuth- és Jászai Mari-díjas színművész; *Nemcsák Károly*, Jászai-díjas színművész, a József Attila Színház igazgatója.

November 5-én Imre, eredete: a germán „*Amalrich/Emmerich*” névből, melynek első eleme az „*Amal*” gót királyi családnévre utal, jelentése: *hatalmas, híres, királyi, tevékeny uralkodó*. Szent István királyunk és Boldog Gizella királyné fia, *Imre herceg* (1007-1031) viselte először ezt a nevet. *Szentté avatása 1083. november 5-én történt*, így vált a keresztény naptárban e nap Imre-nappá, és Szent Imre a magyar ifjúság védőszentjévé. A herceg Gellért püspök személyében gondos nevelésben részesült. Elsajátította a kor legmagasabb iskolai fokozatait, elmélyedt a szerzetesi életben, krónikák szerint szüzességi fogadalmat is tett. István király utódjának jelölte, ezért fogalmazta meg számára az uralkodással kapcsolatos „*Intelmeket*”, melyek a mára vonatkozóan is érvényesek. 1031. szeptember 2-án, egy vadkanvadászaton Imre herceg életét vesztette, ezzel István királyunk álma is szertefoszlott. A középkortól kezdve gyakori keresztnév. Néhány ismert Imre: *Madách Imre* (1828-1864), „*Az ember tragédiájának*” írója, dráma-színműíró; *Kálmán Imre* (1882-1953) operett-zeneszerző; *Nagy Imre* (1896-1958), a mártírhalált halt '56-os forradalom miniszterelnöke; *Sinkovits Imre* (1928-2001), Kossuth- és Jászai-díjas színművész; *Makovecz Imre* (1935-2011), az organikus népi építészet megteremtője, építész; *Földi Imre* (1938-2017), olimpiai bajnok súlyemelő.

folytatás a 27. oldalról

November 11-én Márton, eredete: a latin „*Martinus*” névből, jelentése: *Mars istenhez hasonló, merész, harcias, bátor*. E név első viselője Szent Márton, aki az ókori források alapján 316-317 körül születhetett, egy katonai legiónárus gyermekeként Pannónia provinciában, Savaria, azaz Szombathely városában. Apja nyomdokát követve 15 éves korától a római légió katonájaként szolgált. Ezekről az éveiről sok legenda született, ezek közül -biztosan sokan ismerik, amikor télvíz idején Galliában, Amiens városában katonáival őrájraton járt, és egy didergő koldusnak odaadta köpenye felét. Aznap éjjel megjelent álmában Jézus a koldus képében. Kilépett a légióból, felvette a keresztséget azzal, hogy: „*Krisztus szolgája vagyok, nem szabad harcolnom.*” Egyszerű papként Franciaország számos városában, köztük Toursban hittérítőként a koldusok, szegények segítségét szolgálta. Alázattal, becsülettel végezte feladatát, ezért Tours városának püspökévé akarták választani, de Ő az avatási szertartás elől elmenekült a libaólba. Azonban a libák hangos gágogása elárulta rejtekhelyét. Végül elfogadta a püspökké szentelését, 371-től így szolgált 397. november 8-ig, haláláig. November 11-én helyezték örök nyugalomra, ezért ez a nap lett a Gergely-féle naptár szerint Márton-nap. Magyarországon Szent István uralkodásától kezdve Boldogasszony Szűz Mária mellett hazánk társ Patrónusa lett. Ő az egyik, akit nem vértanúként, hanem jó cselekedetei miatt avattak szentté, és lett a koldusok, szegények, betegek, természetgyógyászok védőszentje, ahogy a ludaké meg a boré is! Egyes magyar vidékeken századokon keresztül Szent Márton ünnepét az év gazdasági „zárszámadásának” is tekintették. Sőt ez a nap már az Árpád-korban bérlet- és bérkifizető nap volt, de természetvarázsló pásztornap is. A pásztorok ezen a napon egy csomó vesszőt adtak ajándékba a gazdáknak, akiknek barmait, disznóit legeltették. Ezt a vessző-nyalábot nevezték „*Szent Márton vesszejének*”, melynek védelmező és termékenységi szerepet tulajdonítottak. A mai napig sok helyen él a lampionos-lámpás felvonulás, római légiós katonai öltözetben, kirakodóvásárral, utcabállal. A 20. század elején Balatongyörökon is rendeztek lampionos felvonulást a „*sötétség, a hideg és szűkösség*” ellen. Márton-nap ma sem létezik liba, azaz „*Szent Márton lúdja*” nélkül. A libaevés hagyománya – legalábbis a legenda szerint – visszanyúlik egészen Márton püspökké avatásáig. Miután megtalálták Őt a libaólban, a szertartást követően hatalmas lakomát rendeztek a tiszteletére, a menü pedig nem más volt, mint libasült és újbork.

Az első valóban hiteles írásos feljegyzések szerint, 1171-ben egészen biztosan már tartottak hazánkban Márton-napi libalakomákat. November 11. jelezte a tél kezdetét a paraszti világban. A cselédek megkapták az évi juttatásokat, és ajándékként egy-egy libát. A Márton-napi dinomdánom az adventi böjt előtti utolsó időszaknak számított, így meg is ettek és ittak mindent,

hogy ne éhezzenek az elkövetkező hónapokban. A liba húsából, leginkább annak hátsó feléből, a papnak is minden évben küldtek egy „jókora falatot”. Innen ered a „**püspökfalat**” kifejezésünk. A liba csontból jósoltak is, a fehér színű mellcsont enyhe telet, a sötétebb színű kemény telet jövendölt.

A magyar nyelv igen gazdag régi Márton-napi mondásokban, verses rigmusokban, időjárásjóslásokban, amelyek napjainkban is megszívlelendőek. Íme néhány vicces, vidám mondás, rigmus:

„*Aki Márton-napon libát nem eszik, egész évben éhezik.*”

Ehhez így szól a rigmus:

„*Novemberben Márton napján
liba gágog, ég a kályhán,
aki libát nem eszik,
egész évben éhezik...*”

A másik az újborkhoz kötődik: „*A bornak Szent Márton a bírója*”. Azaz:

„*Adjon Isten Márton bort, búzát, békességet,
lelkünknek üdvösséget.*”

Az időjárással kapcsolatos mondások a következők: „*Ha Márton fehér lovon érkezik, enyhe tél, ha barnán, kemény tél várható.*”; „*Márton napján, ha a lúd jégen jár, karácsonykor vízben poroszkal.*”; „*Ha jókedvű Márton, kemény tél lesz, ha borús, borongós téllal számolj.*” A rigmus így hangzik:

„*Márton lúdja totyog
A karácsony locsog
Márton lúdja melle veres
Lészen a tél hideg, deres
Ha pedig a Márton fehér
Lészen hideg havas a tél*”

A Márton keresztnév népszerűnek számított, és maradt napjainkban is. Híres Mártonok: Luther Márton (1483-1546), teológus, a reformáció szellemi atyja; Keleti Márton (1905-1973), Kossuth-díjas filmrendező; Balázs Márton (1929-2016), erdélyi matematikus, informatikus; Karinthy Márton (1949-2019), Kossuth-díjas színigazgató, Karinthy Frigyes unokája; Szívós Márton, 44 éves világbajnok vízilabdázó.

November 19-én, Erzsébet, eredete: a héber „*Elish-eba*” név alapján az ómagyar „*Elsábet, Elsébet*” névváltozatából, jelentése: Isten esküje, Isten az én esküvésem. A név történelme a Bibliáig vezethető vissza, *Keresztelő Szent János édesanyja Erzsébet névre hallgatott*, ahogy az Ótestamentumban Áron pap felesége és Mózes nővére is ezt a nevet viselte. Az egyik legnagyobb női szentünk Árpád-házi Szent Erzsébet (1207-1231), II. András és Gertrúd leányaként már 4 éves korában eljegyezték a türingiai örgróf fiával, aki korán elhunyt, így annak öccsével, Lajossal 14 évesen kötött házasságot. Számos legenda szól jószívűségéről, a szegények támogatásáról. Sokan ismerhetik azokat a történeteket, hogy amikor alamizsnát vitt titokban az éhezőknek, a vár kapujánál megállították, és a kötényében, kosarában a kenyér, hús

rózsává változott. Így vált a rózsza Szent Erzsébet attribútumává. Megözvegyülve szegénységben élt, megtagadta az újra férjhez menést. Marburg városában kórházat, árvamenhelyeket alapított, betegeket ápolta. Mindezt a cselekedeteiért IX. Gergely pápa 1235. november 19-én Perugiában szentté avatta, így került a kalendáriumba november 19-e Erzsébet névnapként. A legendáiról bővebben olvashatnak Jankovics Marcell „Jelkép-kalendárium” című művében. A magyar néphagyományban a szent emléknapja időjárásjósoló nap, amelyhez olyan szólások fűződnek, mint az „Erzsébet megrázta pendelyét”, azaz aznap havazik, vagy „Szent Erzsébet napja tél erejét szablya”, ami azt jelzi, hogy a hó megmarad tavaszig. Határnap is volt a földművesek, állattartók számára, be kellett fejezni az őszi búza vetését, az állatokat be kellett kötni, ahogy arra a mondás utal: „Erzsébet, Katalin havat szokott hozni, a bitang marhákat jászolhoz kötni.” Egyes vidékeken a fiúk-lányok kérdő-felegetős dalszövegeket énekeltek, ezeket hívták „várkörjáró játékoknak”. Az Erzsébet név és annak becézett: Bözsi, Örzse, Zsóka, Böske változatai minden korszakban kedveltek voltak, ahogy napjainkban is. Néhány híres Erzsébetek: I. Erzsébet (1558-1603), Anglia és Írország Tudor-házából való szűz királynője; Báthory Erzsébet (1560-1614), Nádasdy Ferenc, a „fekete bégnek” felesége, a kegyetlen „csejteivárúrnő”; Sisi, I. Erzsébet királyné (1837-1898); Házy Erzsébet (1929-1982), Kossuth- és Liszt-díjas operaénekesnő.

November 25-én Katalin, eredete: a görög „Aikateriné” névből, jelentése: tiszta, biztosan célzó, nyíló, korona. Ez a névnap az egyiptomi Alexandriai Szent Katalin vértanúságához kötődik. A legenda szerint a 4. században élő királynő megtagadta a bálványimádást, visszautasította a császár házassági ajánlatát, mindezekért késekkel kirakott kerékre kötötték, ami Katalin imájának hatására darabokra tört. Hitet tett Krisztus mellett, ezért tovább kínozták, majd lefejezték. Az írások szerint halála előtt imádkozva megjelent Krisztus, aki eljegyezte. A lehulló fejéből vér helyett tej folyt, testét angyalok vitték a Sínai-hegyre, ott eltemették. A sírja fölött áll a Szent Katalin-kolostor, mint zárandokhely. A középkortól kezdve az egyik legnépszerűbb női szent, okosága miatt a filozófusok, ügyvédek, egyetemek, tudósok, molnárok, bognárok patrónusa, valamint a házasságra vágyó leányok védőszentje. A magyar néphagyományokban sokféle mondást, hiedelmet, szokást tartunk számon Katalin-nap kapcsán. Ezek közül a férj-feleségjósoló mondások a legismertebbek. Erre utal a „Katalingally”, azaz: „Ha vízbe tett gyümölcság karácsonyig kizöldül, a leányzó farsangig férjet löl.”; „Ha a legény a párnája alá lopott női inget rak, a leendő feleségét ezen az éjjelen megálmodja.” Az időjárással kapcsolatos megfigyelések: „Ha Katalin kopog, karácsony locsog, ha Katalin locsogós-potyogós karácsony ropogós.” Katalin évszázadokon keresztül igen népszerű keresztnév volt – főleg az angol-francia uralkodó házból –, ahogy napjainkban is. A magyar nyelvben

különösen a becézett – Kati, Kató, Katika, Katica, Katka – változatai kedveltek. Néhány ismertebb Katalin: Valois Katalin (1401-1437), francia hercegnő, angol királyné; Aragóniai Katalin (1485-1536) VIII. Henrik első felesége; Karády Katalin (1910-1990), színművésznő, szonénekesnő; Makray Katalin, olimpiai ezüstérmes tornásznő, Schmidt Pál, volt köztársasági elnök felesége; és nem utolsósorban Karikó Katalin, kutatóbiológus, aki 2023-ban munkásságáért megkapta a Nobel-díjat.

November 30-án András, eredete: a görög „Andreas” névből, jelentése: férfi, férfias. Bibliai név, a Galileából származó András apostol, mint halász, elsőként követte Jézust. A fennmaradt írásos emlékek szerint hittérítőként bejárta Örményországot, Kurdisztánt, sőt a szkiták földjét is. Azonban, mint az Ige és evangéliumok hirdetőjét kb. Kr. u. 60-ban Petra városában elfogták, megkínozták, keresztre feszítették, melynek ágait átlósan, X alakban ácsolták, melyen két napig élve függött. A legenda szerint ő maga tartotta vissza az embereket, hogy levegyék. Ezt a keresztfát nevezik „andráskeresztnek”. A kassai Szent Erzsébet-dómban őrzik ereklyeként Szent András egy csontdarabját, mivel az érsekség védőszentje lett. Itt jegyezzük meg, hogy az ortodox egyház is védőszentjének tekinti, ahogy Skóciában is tisztelik, szentnek tartják. A magyar történelemben sokan úgy vélik, hogy a szkiták a magyarok ősei, akiknek András volt a hittérítője. Ezért nem a véletlen műve, hogy a Kárpát-medencében épített első templomok nagy része Szent András tiszteletére épült. A magyar Szent Korona latin részének zománcképei között fellelhetjük Szent Andrást. A Magyar Királyságban az Árpád-kortól kezdődően a leggyakoribb férfinév egyike, gondoljunk csak a három Árpád-házi királyra: I. Andrásra (1046-1060), II. Andrásra (1205-1235) és III. Andrásra (1290-1301). A magyar néphagyományban számos szokás fűződik András-naphoz. Hiszen az e naphoz legközelebb eső vasárnap jelenti az egyházi év, az advent kezdetét, a karácsonyra való felkészülést, az őszi mulatságok végét, ahogy a mondás jelzi: „András zárja a hegedűt.” Sokféle népi jóslás járt, főleg a fiatalok körében, mint a férjjóslásként ismert „andrásoló”, főleg Somogyban. A lányok bal lábbal léptek föl az ágyra, miközben ezt mormolták: „Ágyamba lépők Szent András kérem, sugjad mög az éjjel, ki lössz a férjem.” (Idézet autentikusan, régi helyesírással). A zalai Vörsben a férjjóslás ekképpen hangzott: „Jó bele köll rugnyi az óba, ahányat röffent a disznó, annyi év múlva mennek férhő.” A „nevet rejtő gombóc főzés” is a férjjóslatra utal. Ólomöntés is volt a fonóban, az öntvény alakjából a jövődöbéli foglalkozására következtettek. A böjtölés – hasonlóképpen – párvalasztás-jóslatként terjedt el: „Aki böjtöl András napján völegényt lát éjszakáján.”

András-napot nagyon sok vidéken „Disznóölő Szent Andrásnak” nevezték, hiszen ekkor kezdődött a disznóvágások időszaka, disznótorral. A disznótoros házak ablaka alatt hivatlanul gyakran gyerekek jelentek meg, és ezt a rigmust kántálták: folytatás a 30. oldalon

folytatás a 29. oldalról

„Eljöttünk mi kántálni-kántálni,
Ablak alatt fát vágni, fát vágni,
Mi is fogtuk fülét-farkát,
Adjanak egy darab hurkát.”

Amint olvashatják, nagyon sok hagyomány kötődik e naphoz, mivel az András név rendkívül elterjedt volt, de nem csupán keresztnévként, hanem település neveinkben is gyakran előfordul. Pl.: Békésszentandrás Békés vármegyében, vagy Nemesszentandrás Zala vármegyében. A magyar nyelv szépségét, rafináltságát jelzi, hogy olyan kifejezések születtek, mint: kakas-bandi (hirtelen haragú gyerek), csere-bandi (cserebogár). Mindezek igazolják, hogy ez a keresztnév évszázadok óta tartja népszerűségét, becézett Bandi formájával együtt. Egy-két híres magyar András: Fáy András (1786-1864), reformkori író, a Magyar Tudós Társaság igazgatója volt; Balczó András (87 éves), a Nemzet Sportolója, ötszörös olimpiai öttusa bajnok; Berecz András (68 éves), a Nemzet Művésze, Kossuth-díjas énekes-mesemondó; Faragó András (61 éves) színművész, operett-énekes.

Kedves Olvasók! Kedves Györöki Lakosok! Kedves Nyaralótulajdonosok!

November hava már a tél közeledtét jelzi, azaz a „tél előszobája”, de még ki-kibújik a nap, a nyarat felidéző sugaraival, hogy mosolyra fakassza arcunkat, hogy a hideg beálltával ezt vigyék magukkal, a kályha mellé kuporogva, a közös beszélgetések hangulatába, libabombot eszegetve, újbórral megöntözve. Így köszöntsék egymást, az itt felsorolt szebbnél-szebb, különleges névnapokon. A jókívánságok és Csokonai Vitéz Mihály már idézett költeményéből a szomorúságot eloszlató, vidámságra serkentő sorok persze mindenkire szólnak:

„Van elég gesztenye, van elég noszpolya,
Van dió; melyik kell? mind jó borkorcsolya
Gazdagabbak lettünk akármely bárónál
Csendességben ülvén itt a kandallónál.
Az ónos kancsó megint jár közöttünk.
Tudod, mint tegnap mikor hazajöttünk.
Még ugyan a borom, nem forrt ki egészen,
De semmi potomra, minek heverésszen?
Most még jobban is csúsz, mert édes valóban,
S különben sem látszik színe a kancsóban,
És ha az elsőtől még kedved nem dúzzad,
A másik kancsót is körömhégyig húzzad....”

WZSÁ

Jeles névnapok sorozatunk 2024. decemberben indult, 2025. novemberi lapszámunkban véget ért.

Köszönjük szépen Wallnerné Zsurka Ágnes szerkesztő társunknak az értékes történelmi, művelődéstörténeti és néphagyományokhoz kapcsolódó ismeretek átadását.

Őszi munkálatok a kertben

A természet épp pihenni készül, de a szorgos, lelkiismeretes kertészek számára most kezdődik az igazi alapozás.

A lehulló levelekkel szerves anyag kerül a földre, a mikroorganizmusok dolgozni kezdenek, a talaj készül a téli regenerálódásra. A levelek egy részét érdemes összegyűjteni és komposztálni, a másik felét hagyjuk a fák alatt takaróként. Ez védi a gyökereket a fagyoktól, és tápanyagot is juttat a talajba.

A gyepet utoljára november elején nyírjuk le, kissé magasabbra hagyva a fűvet, mint nyáron. Ez segít megővni a fagyástól, és hozzájárul ahhoz, hogy tavasszal gyorsabban induljon meg a növekedés.

A gyümölcsfákon ősszel csak a legszükségesebb korrekciókat érdemes elvégezni, például a beteg, sérült vagy kereszteződő ágak eltávolítását. A komolyabb, alakító metszést inkább halasszuk kora tavaszra, amikor a fagyok elmúltak, és a sebések gyorsabban gyógyulnak.

A csonthéjasokat viszont ősszel érdemes metszeni, míg az almatermésűeknél decemberre, a mélynyugalmi időszakra időzítsük a munkát.

Ősszel a növények visszahúzzák nedveiket, és a gyökérrendszerre összpontosítanak. Ez az időszak különösen fontos a tápanyagpótlás szempontjából, nagyon hasznos ilyenkor a foszfor és a kálium.

A gyümölcsfák, diszfák tövéhez érdemes érett komposztot vagy marhatrágyát bedolgozni.

A talajlazítás fontos őszi feladat. A fák körüli földet sekélyen lazítsuk fel, hogy a téli csapadék könnyebben beszivároghoz, és a gyökér több levegőhöz jusson. A fák koronája alatt kialakíthatunk egy kör alakú ágyást, ahová tavasszal virágzó hagymásokat vagy árnyékkedvelő évelőket ültethetünk. Ha ezt az ágyást mulccsal takarjuk, az nemcsak a talaj nedvességét őrzi meg, hanem elősegíti a csapadék egyenletes beszivárgását is.

A fák és cserjék telepítésének nem a tavasz, hanem az őszi a legkedvezőbb időszaka. A lombhullás után, de még a fagyok előtt a növények gyökérzete aktív, és

új hajszálgököket fejleszt. A fa még a tél beállta előtt megerősödik, így tavasszal robbanásszerűen indul növekedésnek.

Mindig fagymentes időszakban ültessünk! Ha az időjárás engedi, gondoskodjunk a megfelelő öntözésről. A frissen ültetett növényeknek nagy szükségük van a nedvességre, hogy jól begyökerezjenek a tél beállta előtt.

A fák kérgén könnyen megbújnak a kártevők és kórokozók, ezért a lombhullás után érdemes őszi lemosó permetezést végezni réz- és kénalapú szerekkel. Ez hatékonyan megelőzi a tavaszi gombás betegségeket, különösen almánál, körténél és baracknál.

A fák törzsét fehérre meszelhetjük (mész + víz + kevés agyag keverékkel), ami védelmet nyújt a repedések ellen, tavasszal a hirtelen melegedés hatását enyhíti, mivel eltolhatjuk vele a rügyfakadás idejét. További előnye, hogy a kéregrepedésekben áttelelő kártevőket is elpusztítja.

A fiatal, vékony törzsű fákat érdemes törzsvédővel vagy jutazsákkal betekerni, hogy a téli napsütés és a hideg ne okozzon repedést.

Helyezzünk ki madáretetőket, hogy a kert télen is élettel teli maradjon.

Az őszi vízutánpótlás létfontosságú. Ha a talaj kiszárad, a növények fagyállósága csökken, és a gyökerek kiszáradnak.

A fagyok beállta előtt bőségesen öntözzük meg a fákat, cserjéket és örökzöldeket.

Forrás:

*HELLOVIDÉK: Pais-Horváth Szilvia 2025.
október 26.*

A Vonyarcvashegyi Eötvös Károly Általános Iskola hírei

Iskolánkban régi és új célkitűzésekkel kezdtük meg a tanévet. Elindult a kézilabda-oktatás. A tánc is szerepel repertoárunkban. Mindkét tevékenység nagy népszerűségnek örvend a tanulók körében.

Már az iskolakezdő hónapban számos szabadidős programot szerveztünk. Ilyen volt a Magyar Diáksport Napja, a Magyar Népmese Napja és a Zene Világnapja.

A hatodik osztály műsorával október 6-án megemlékeztünk az aradi vértanúkról. Az 1956. október 23-i eseményeket a nyolcadik osztály színvonalas előadásával idéztük fel.

Október 18-án a szülőket bevonva játékos diákönkormányzati (DÖK) napot szerveztünk a gyenesdiási Nagymezőn. A DÖK családi programokkal készült, diákok és a felnőttek egyaránt jól érezték magukat.

Családi akadálypályán és kötélhúzással mérték össze ügyességüket. Délben a szülők finom ebéddel várták a gyerekeket.

A Szent Mihály-hegy Védő és Vendégváró Egyesület kezdeményezésére projektnapot szerveztünk a Mihály-napi legendák és hagyományok megismerésére. Felgyalogoltunk mindnyájan a Szent Mihály-hegyre. Túra közben játékos feladatok során kaptak betekintést a tanulók egy-egy népszokásba, hagyományba. Minden osztály megtanult egy versszakot Szi Árpád: 40 halász legendája című versből. A hegyen közösen verseltünk, énekeltünk, táncoltunk. A program zárásaként szimbolikusan legyőztük a rosszat, jó cselekedeteinkért kapott köveinkkel a jóság erejét jelenítettük meg.

*Sípócz Bianka
tanító*

A bűnmegelőzés a legfontosabb küldetésünk

Nemrég a Rendőrpalotában jártam, Budapesten, az Országos Polgárőr Szövetség által szervezett 1956-os emlékünnepeken, ahol *Rétvári Bence*, a Belügyminisztérium parlamenti államtitkára tartott remek összefoglaló beszédet arról, miért is nagy jelentőségű a polgárőrök munkája.

Rávilágított arra, hogy egy-egy kampányban, mint idén például a drogprevenciós kampány, nem csak a drogdíleriek számát sikerült a rendőrség és a polgárőrség közös munkájával visszaszorítani, de a járulékos bűncselekmények száma is jelentősen csökkent. Az utcai rendzavarás, rongálás, betörés, rablás is csökkenő tendenciát mutatott.

A polgárőrök mellett, hogy éves szinten több ezer helyi és országos rendezvényt biztosítanak, aktívan hozzájárulnak a közbiztonság fenntartásához. Nem csak polgárőrként járőrözünk folyamatosan random időszakokban, hogy minél kifigyelhetetlenebb legyen a rendszer, de a rendőrökkel is gyakran teljesítünk közös szolgálatot.

Az államtitkár néhány statisztikát is megemlített, amit jó volt hallani, hiszen ilyenkor tudatosul, hogy sok ember sok kis erőfeszítése nagy sikereket, eredményeket érhet el. Az elmúlt évtizedben a költségvetés is nagyobb összeget fordított a közbiztonság növelésére, amelynek következtében százezres nagyságrenddel csökkent a bűncselekmények száma, az emberölés például a felére csökkent. A lopások és a garázdaság pedig harmadára.

Rétvári Bence elmondta azt is, hogy ez a rendőrség és a polgárőrség közötti zavartalan együttműködésnek is

köszönhető. Több kampányban is közösen vesz részt a két szervezet, megketőzött erőfeszítéseinket pedig általában mérhető siker koronázza.

Én a mai napig azt gondolom, hogy teljesen mindegy, hogy egy nagyvárosról vagy egy kisebb faluról van szó, a megelőzés, az elrettentés mindenhol fontos. Néha már az is visszatartó erő, hogy a strandon látnak minket rendszeresen tenni egy kört, vagy az, hogy a faluban megjelenik két-három naponta a polgárőrautó.

Emellett segítséget is kérhetnek tőlünk a lakosok, ha esetleg a környezetükben történik valami, amivel nem tudják, hova forduljanak, akkor leggyakrabban minket érnek el. Mi pedig segíteni tudunk abban, hogy a probléma

megoldódjon.

Ahogy mindig, most is hangsúlyozom azt, én, személy szerint, anno azért léptem be a polgárőrök közé, mert úgy gondolom, hogy abban a közösségben, amelyben élünk, az ember tegyen meg minden tőle telhetőt, hogy biztonságban élhessünk. Ha ezzel a havi néhány órás elfoglaltsággal megelőzhetünk egy betörést, vagy észreveszünk egy sérült kaput, kerítést, vagy segíthetjük a rendőrök munkáját, akkor már megérte.

*Hideg Vera
polgárőr*

Balatongyöröki Polgárőr Egyesület

Szerkesztőségünk nevében gratulálunk Hideg Verának a kiváló polgárőr munkájáért kapott kitüntetéshez.

A község gondnokság hírei

Az október mozgalmas volt a község gondnokság dolgozóinak számára. Az idegenforgalmi szezon zárultával a községi strandon elvégeztük a téliesítést. A napozóstegeket, lejárók kiszedése mellett az öntözőrendszereket víztelenítettük.

A fűnyíró traktorral folyamatosan gyűjtöttük össze a közterületekről és a strandról az őszi leveleket.

Október harmadik hetvégén lezajlott a lomtalánítás. A Mogyorós utcai Hulladékáttrakó Telepre hozták ki a lakosok a feleslegessé vált dolgokat. A szolgáltató, a Zalaispa Zrt. két darab 32 m³-es konténert térítésmentesen szállított ki. Ez azonban nem volt elegendő, még egy plusz konténerre volt szükség, amelyet az önkormányzatnak kellett kifizetnie. Azok számára, akik nem tudták kiszállítani a lomot a Mogyorós utcai átrakóhoz, az idei

évben is biztosította a község gondnokság a háztól való elszállítást előzetes igénybejelentés alapján.

Dolgozóink feldolgozták az óvoda és az önkormányzati épület kiegészítő fűtését biztosító tűzifát. A munka- és időigényes feladat elvégzéséhez külső segítséget is igénybe vettünk. Reményeink szerint a téli fűtés költségkímélő és környezetbarát megoldása hamarosan megtörténik, így korszerűbb formában tudjuk biztosítani az épületek fűtését.

Mindenszentek előtt elvégeztük a zöldterület gondozást a temetőben.

A Településfásítási Program keretében érkezett tíz darab hársfát a Kossuth utcában ültettük el.

A falu közterületeire árvácskát és krizantémot ültetünk, hogy színesítsük az őszi, téli hónapokat.

*Sipos Gábor
község gondnok (06 30/384 0347)*

Dr. Csere Péter jogász és író, balatongyöröki lakos, „Györöki évtizedek” című írását folytatásokban közöljük.

Györöki évtizedek

2. rész

Lenyűgözött a lehetőség, hogy a magyar tenger már nem csak a szakszervezeti üdülők nyújtotta kétételes nyaralást jelenti (ami minden további nélkül torkollhatott kétételes, permanens hidegbe, szélbe és esőbe), hanem egy mindig meglevő és bármikor elérhető csodát. Én bizony boldog-boldogtalannak dicsekedtem a györöki nyaralóval, még ha anyám számára az elsődleges szempont annak minél gyorsabb felhúzása volt is. Apám igyekezett néhány dologban igényesebb megoldásokat belopni a projektbe, igen csekély sikerrel. De hát ezek a hetvenes évek voltak, és engem egyáltalán nem zavart, hogy a tetőtéri szobámba még hosszú ideig csak a falnak támasztott létrán lehetett felmenni.

Mindenesetre amikor leszereltem a katonaságtól és elkezdődött az egyetem, megkezdődött az építkezés is. Toltam a talicskát és hordtam a betont – volt úgy hogy harminc fokban, volt úgy hogy hidegben, esőben és szélben. Egyik se volt leányálom, de szívesen csináltam, esténként pedig kiballagtam a mólóra, és megigézve bámultam a víztükröt, hallgattam a hullámokat, nézegettem Badacsony hol éppen kigyúló, hol éppen kialvó fényeit.

Ez a vízbe mélyen benyúló móló valahogy olyan volt nekem, mintha gyalogutat kaptam volna a végtelenbe. Egy olyan ösvényt, ami csak a kiválasztottaknak jár.

Stairway to heaven.

Mikor elkészültünk a házzal, az talán a negyedik volt a Böngyérnek abban az utcájában. Aztán követhetetlen gyorsasággal épült a többi, és néhány év után már nem csak a házakat, de a lakóikat is jól ismertük. Mindegyikkel jóban voltunk, a hátsó telekszomszédunk három gyerekével össze is barátkoztam. Összejöttünk másokkal is, jöttek az unokatestvéreim is, és mi igazi csikófalkaként jártuk a falu utcáit vagy csaptunk le a strandon gyorsan megjelenő

fagyizókra meg a „föttkukit” áruló fehér ruhás kukoricásbácsira, hiszen akkor még nem volt ilyen szigorú a világ, nem kellett minden fillérnek megnézni a helyét. Mert bizony egy darabig még fillér is volt, a fagy pedig lehetett kétforintos, egyforintos és ötven filléres.

A strandra általában úgy lógtunk be. Igazság szerint mi fiúk sportot csináltunk belőle, csak a lányok vásároltak lelkiismeretesen jegyet vagy bérletet. Nekem – valami megmagyarázhatatlan indítatásból fakadóan – egyetlen egyszer volt bérletem, de halálosan unalmasnak találtam a strandra való sima bejutást, így a következő nyáron visszatértem a partizánkodáshoz. A belépőjegyet kidobott pénznek tekintettük, amit inkább a fagyira, a „föttkukira”, no meg a fröccsre és a sörre kellett volna költeni. Az idő múlásának első érzékelhető jele amúgy is az volt, hogy a többiek is egyre-másra nőttek bele az alkohollal kiszolgálható évjáratokba.

A hetvenes években a külföldiek közt addig domináló osztrák és csehszlovák vendégeket szédületes gyorsasággal szorították kisebbségbe a németek. Bár ne feledjük, ilyen, hogy „német”, tulajdonképpen nem is létezett, volt „eneszkás” és volt „endékás”, majdnem egyenlő mennyiségben, Mercedessel és Trabanttal, és a Böngyérben legalább egy házra ma is emlékszem, amit direkt azért építettek, hogy a nálunk nyaraló nyugatnémet és keletnémet rokonok egy helyen lehessenek. És igen: ott tényleg egymás mellett parkolt a Mercedes és a Trabant, a lehető legszemléletesebben mutatva a két rendszer közötti irritáló különbséget.

És hát az endékás lányok. Sosem fogom már megérteni, miért voltak ennyire könnyen kaphatóak. Talán a szabadság hirtelen jött illúzióját akarták minél konkrétabbá tenni, talán az otthon rájuk kényszerített állampolgári fegyelem bilincsein akartak kicsit lazítani. Hiszen tudták, nincs sok idejük. Ezért is akartak mindent gyorsan – talán túl gyorsan is, még az udvarlás általunk elképzelt ütemtervét is többszörösen lekörözve. Amúgy pedig sokkal kedvesebbek és vidámabbak voltak rátarti eneszkás honfitársnőiknél, bár köztük is épp elegendő akadtak, akik hamar „endékás üzemmódba” váltottak.

Talán mert tudták, hogy nekik sokkal több idejük van. Valóban sokkal több is volt.

Fotó: Horváth Géza

Adventi Ablakok Balatongyörökön

Hívunk mindenkit, aki szereti az adventi készülődést és a közösségépítést, hogy csatlakozzon hozzánk az idei Adventi ablakok kezdeményezésünkhöz!

Mi az Adventi ablakok?

Egy olyan varázslatos időszak, amikor *minden nap más és más családnál gyűlnak ki az adventi fények az ablakban*, és a háziak szeretettel várják az arra járókat egy kis meleg teára, sütiire vagy más finomságra. Ez a közös élmény segít, hogy közelebb kerüljünk egymáshoz és még meghittebbé tegyük az adventi időszakot.

Hogyan tudsz csatlakozni?

- **Jelentkezz:** Ha szeretnél részt venni, jelentkezz **november 28-ig** a konyvtar@balatongyorok.hu címen.
- **Díszítsd az ablakodat:** Engedd szabadjára a kreativitásodat és díszítsd az ablakodat adventi fényekkel, kézműves alkotásokkal vagy bármilyen más, téli hangulatot idéző díszítéssel.
- **Készíts finomságokat:** Süss valami finomat, főzz teát vagy forralj bort, és várj szeretettel mindenkit, aki betér hozzád.
- **Látogass el máshoz:** Fedezd fel a település adventi ablakait, és élvezd a közös beszélgetéseket és a finomságokat.

Miért érdemes részt vened?

- **Közösségépítés:** Ismerj meg új embereket a környéken.
- **Szeretet és megbecsülés:** Tapasztald meg a közös élmények erejét.
- **Adventi hangulat:** Varázsolj igazi adventi hangulatot Balatongyörökön!
- **Öröm és boldogság:** Szeretettel töltsd meg a karácsonyi időszakot.

Időpont: 2025. december 1-23.

Helyszín: A település minden pontja, ahol egy adventi fény ragyog.

Sok szeretettel várjuk a jelentkezőket!

Bővebb információ: konyvtar@balatongyorok.hu;
+36 83/546-907

„Megállít a szépsége...”

Mit jelent valójában Balatongyörök márkája?

Balatongyörök nemcsak egy balatoni település, hanem egy életérzés. A „Megállít a szépsége” nem reklámszlogen, hanem egy szemlélet, ami azt üzeni, hogy értéket őrizni és továbbadni is lehet elegánsan, nyugodtan, természetesen. A Balatongyörök 2025–2029-es turizmusfejlesztési programjában ez az üzenet nem dísz, hanem iránytű.

A program célja, hogy a település a jövőben is megőrizze azt, amitől szerethető. Az emberléptékűséget, a minőséget és a harmóniát a természettel. A márka nem a versenyről, hanem az önazonosságról szól, arról, hogy Balatongyörök miben más, mint más balatoni célpontok. Aki ideérkezik, nem a rohanást, hanem a lassulást, nem a zajt, hanem a nyugalmat keresi.

Ez a „megállás” sokszor szó szerint is értendő. A túrák, a nordic walking- és kerékpárútvonalak, a panoráma kilátópontok vagy a Balaton-parti séták mind azt az élményt adják, amikor az ember egyszerűen megáll és hagyja, hogy hasson rá a táj. Balatongyörök turizmus erre az élményre épít. Az aktív kikapcsolódás és a természet nyugalma itt nem ellentét, hanem kiegészíti egymást.

A turizmusfejlesztési program célcsoportjai is ezt az értékrendet képviselik, tudatos, igényes vendégek, akik a természetet, a kultúrát és a személyes kapcsolódást keresik. A márka tehát nemcsak külső üzenet, hanem közös belső tartalom is, arról szól, hogy helyiek és vendégek, együtt őrizzük meg a „györöki érzést”.

A teljes turizmusfejlesztési program elérhető a www.balatongyorok.hu oldalon.

Ha van gondolata, javaslata vagy ötlete a cikk témájával kapcsolatban, várjuk visszajelzését az info@balatongyorok.hu címen, vagy kövesse a Tour-

Fotó: Czajlik István: Reggeli varázslat

inform Balatongyörök Facebook-oldalát, ahol további érdekességeket, fejlesztési híreket és közösségi beszélgetéseket is megosztunk – hiszen a szépség nemcsak megállít, hanem össze is köt bennünket.

Vámosi László
irodavezető – Balatongyöröki Tourinform

Hirdetés

Tündéerkert Szépségszalón

- manikűr
- pedikűr
- gél lakk
- talpmassázs
- Access bars kezelés

Farkas-Fáró Judit (Vica)
Balatongyörök, Kossuth Lajos utca 42
+36 20 445 5301

Kövesd Facebook profilomat és figyeld,
ajándékutalványokat lehet nyerni!

Hirdetés

A regény kapható:
Líra, Libri, Bookline

Dedikált kötet rendelhető
a szerzőtől:
gajdos.e.t@gmail.com

Vállalunk
ágynemű, paplan, párna,
függöny, matracvédő, szőnyeg
tisztítást.
Öltöny, kabát vegytisztítást.
Balatongyörök Zsolleható utca 4.
06 70/258 3437
Leitner Csilla
(Szőnyegtisztítás: szerdánként, egy hét átfutási idővel!)

Állatpark, meseelődés, töknapok az óvodában

Bemutatjuk, mennyi színes programban volt részük a gyermekeknek október hónapban.

Október elején „Állatvédelmi téma-hetet” tartottunk a Mókus csoportban. Ennek tükrében október 3-án a Festetics Állatparkba látogattunk, ahol megnéztük az óvoda által tavaly örökbefogadott fát is.

Október 10-én az óvoda mindkét csoportjával a Bertha Bulcsu Művelődési Házban meseelődést tekintettünk meg.

Október 14-én a Balaton Múzeumba kirándultunk a Mókus csoportos gyerekekkel, ahol az időszakos „Madarat tolláról” és az állandó kiállítást néztük meg. Ezt követően a keszthelyi Balaton-partot is felfedeztük.

Több rajzpályázaton is részt vettek a gyerekek:

- A Bertha Bulcsu Művelődési Ház és Könyvtár szervezésében az „Álom és valóság” rajzpályázaton
- Az „Ősz szele zümmög” címmel a Randolder János Római Katolikus Általános Iskolában
- Az Almanap alkalmából a Zalaszentőrsi Gersei Pethő Kúriában

Unyi-Jaksa Judit

Sáfár Alexandra

óvodapedagógusok

Október 20-22. között a Mókus csoportban „Tök napokat” tartottunk. Kedden meglepetés muffinokat (sütőtökös muffin) készítettek a gyerekek a szülőknek másnapra, hiszen szerdán a szülőkkel közösen tökfara-gó délelőttöt tartottunk Judit néni vezetésével. A zenés, vidám hangulatú „tökös délelőttön” a gyerekek meglepetés süttel, teával kedveskedtek szüleiknek, az elkészült tököket pedig hazavihették.

BALATONGYÖRÖKI ÓVODA
BATYUS BULIJA
80-as és 90-es évek zenéivel

DJ Szasza **Tombola**

2025. NOVEMBER 15. SZOMBAT
ÉRKEZÉS: 19 H-TÓL
HELYSZÍN: BALATONGYÖRÖK, BERTHA BULCSU MŰVELŐDÉSI HÁZ ÉS KÖNYVTÁR

Értékes tombolanyeremények!
Megidézzük a 80-as 90-es évek hangulatát!
Jegyek és információk:
Hauer Mónika +36303516699 Bán Orsolya +36303634042
Farkas-Fáror Judit +36204455301 Ár: 2500 Ft/16
A bét bevételét a Balatongyöröki Óvodára és az oda járó gyermekekre fordítjuk!